JAARVERSLAG 2021/ JAARPROGRAMMA 2022

PROJECT GENTSE KANAALZONE

WC ⇒

INHOUDSTAFEL

I.JAARVERSLAG 2020 & JAARPROGRAMMA 2021 NETWERK GENTSE KANAALZONE 5

1. ACTIES VOOR DE UITBOUW EN OPTIMALISERING VAN BEDRIJVENTERREINEN EN ECONOMISCHE ZONES 9

2. ACTIES VOOR HET STIMULEREN VAN DE LEEFBAARHEID VAN DORPEN EN WOONWIJKEN EN DE VERWIJDERING/VERPLAATSING VAN ONLEEFBARE WONINGGROEPEN 21

3. ACTIES INZAKE INFRASTRUCTUREN EN MOBILITEIT 37

4. ACTIES VOOR DE VERBETERING VAN DE LANDSCHAPPELIJKE EN ECOLOGISCHE STRUCTUUR EN BEELD 65

5. ACTIES VOOR DE VERHOGING VAN DE MILIEUKWALITEITEN 75

6. ACTIES INZAKE RECREATIE & PARTICIPATIE 85

7. VOORWAARDENSCHEPPENDE ACTIES 91

8. ACTIES ROND GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKING, COMMUNICATIE EN DRAAGVLAKVORMING 95

II.FINANCIEEL EN BOEKHOUDKUNDIG VERSLAG 2021 101

1. INKOMSTEN 2021 102

2. UITGAVEN 2021 103

I. JAARVERSLAG 2021 & JAARPROGRAMMA 2022 NETWERK GENTSE KANAALZONE

In dit voortgangsrapport van het Project Gentse Kanaalzone is het jaarverslag 2021 en het jaarprogramma 2022 geïntegreerd.

Bij elke actie staat:

- het actienummer uit het strategisch plan Gentse Kanaalzone;
- een korte omschrijving van het doel;
- de initiatiefnemer;
- de meest cruciale partners voor de realisatie (hier wordt het Projectbureau Gentse Kanaalzone niet meer expliciet vermeld);
- de stand van zaken tot en met december 2021 (=jaarverslag);
- de planning voor 2022 en verder.

De acties zijn onderverdeeld volgens de 4 doelstellingen:

1. Werken aan een duurzame haven als economische motor van de ruime regio
2. Werken aan leefbare dorpen en wijken
3. Werken aan bereikbaarheid
4. Werken aan natuur, landbouw en landschap

De overkoepelende acties zijn opgenomen in een laatste hoofdstuk ‘Communicatie en grensoverschrijdende samenwerking’.

1. Acties voor de uitbouw en optimalisering van bedrijventerreinen en economische zones

1.1. GARANDEREN BEDRIJFSZEKERHEID VAN DE HAVEN DOOR DE BOUW VAN EEN NIEUWE SLUIS IN TERNEUZEN

ACTIENUMMER:

I1 en I2

INITIATIEFNEMERS

Vlaamse en Nederlandse regering

OMSCHRIJVING

Garanderen van de bedrijfszekerheid van de haven door de bouw van een nieuwe sluis in Terneuzen

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

De bouw van de sluis is van start gegaan in 2017. Volgens de oorspronkelijke planning zou de nieuwe sluis klaar zijn in 2022. Omwille van verschillende bodemvondsten en -verontreinigingen is er enige vertraging bij de bouw waardoor de opleverdatum is verschoven van eind 2022 naar 2023.

Het nieuwe sluizencomplex vormt de nieuwe voordeur voor de havenacitiviteiten gelegen langsheen kanaal Gent-Terneuzen waardoor grotere zeeschepen kunnen passeren. Tevens zal het zorgen voor een vlottere doorstroming voor binnenvaart-waarbij de nieuwe sluis de poort naar Parijs wordt, een cruciale schakel in de Seine-Scheldeverbinding.

In 2020 werd het diepste punt van de bouwput bereikt om toe te laten dat straks schepen met een diepgang van 16,5 meter het kanaal kunnen opvaren. In 2021 werden de sluishoofden verder uitgegraven en leeggepompt. In de loop van 2022 verwachten we de gigantische bruggen en deuren die vanuit China in het voorjaar zullen worden verscheept. .

Sloop Middensluis

Op 30 september 2021 ging het laatste schip door de Middensluis en is men begonnen met de sloopwerk-zaamheden van het zuidelijke deel van de Middensluis.

1.2. ONTWIKKELING ZEEHAVENTERREIN KLUIZENDOK

ACTIENUMMER:

E1.1, E3.4, I10.1, I10.2, LEB11 en I5

INITIATIEFNEMERS

North Sea Port

PARTNERS

Infrabel, Maritieme Toegang

OMSCHRIJVING

De ontwikkeling van het Kluizendok gebeurt in twee fasen.

STAND VAN ZAKEN

De eerste fase van het Kluizendok is klaar.

North Sea Port heeft een economische visie en een ruimtelijk masterplan uitgewerkt voor de gefaseerde ontwikkeling van het Kluizendok.

PLANNING

De komende jaren wordt het masterplan Kluizendok verder uitgevoerd. De haven legt momenteel gefaseerd de wegenis aan en geeft verder terreinen uit. In 2021 werd de interne ontsluitingswegenis verder aangelegd (Vasco Da Gammalaan – James Cooklaan).In 2022 wordt een brug gerealiseerd over de spoorwegenis om de twee delen van Kluizendok Kluizendok met elkaar te verbinden (‘Pachtgoederen’). Ook de commerciële ontwikkeling gaat volop verder met de bouw van logistieke loodsen (zoals deze voor WDP en MG)

1.3. PRIVATE ONTSLUITINGSWEG EN BUFFER TUSSEN DE TERREINEN VAN HET TRANSPORTBEDRIJF MERVIELDE - VAN HEESVELDE EN DE BOMBARDEMENTSTRAAT

ACTIENUMMER:

E2.4

INITIATIEFNEMERS

Het bedrijf Mervielde, AWV, North Sea Port, VLM

PARTNERS

RV, POM-OV, gemeente Evergem, het bedrijf Total,…

OMSCHRIJVING

Om de verkeersleefbaarheid in de Kanaalstraat te verbeteren, is een voorstel uitgewerkt om het vrachtverkeer van en naar de transportbedrijven Mervielde en Van Heesvelde niet meer via de Monumentstraat te laten verlopen, maar rechtstreeks naar de Bombardementstraat af te leiden. De nieuwe ontsluitingsweg, die in 2008 is gerealiseerd, past in de globale inrichting en de ontsluiting van het in ontwikkeling zijnde bedrijventerrein Rieme-Noord (zie actie 1.4). 2019

De buffering tussen het transportbedrijf en de Bombardementstraat is in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan aangeduid als ‘zone voor buffer’. De inrichting van de buffer gebeurt door de VLM (zie actie 2.6.).

STAND VAN ZAKEN

De private ontsluitingsweg en de wegenis op het bedrijventerrein Rieme-noord is intussen volledig gerealiseerd en aangesloten op R4 West via het Hollands complex Rieme Noord.

PLANNING

De buffering tussen het transportbedrijf en de Bombardementstraat wordt meegenomen in het inrichtingsplan voor het koppelingsgebied Rieme-Oost, dat door de VLM wordt opgemaakt (zie actie 2.6.).

1.4. INITIATIEVEN VOOR DE UITBOUW VAN HET BEDRIJVENTERREIN RIEME-NOORD

ACTIENUMMER:

E2.4, LEB11

INITIATIEFNEMER

1. North Sea Port
2. gemeente Evergem

PARTNERS

VLM, AWV, Agentschap Ondernemen, RV, Zwarte Sluispolder, Watering De Burggravenstroom, provincie Oost-Vlaanderen, …

OMSCHRIJVING

1. Uitbouw van het zeehavengebonden bedrijventerrein Rieme-Noord.
2. Uitbouw van een bedrijventerrein ten noordwesten van het bedrijventerrein Rieme-Noord.

STAND VAN ZAKEN

De aanleg van het zeehavengebonden bedrijventerrein Rieme-noord is klaar. De wegenis (North Sea Port) en de buffering (Maritieme Toegang) zijn gerealiseerd. Het grootste deel van het bedrijventerrein is uitgegeven. De uitbouw van het bedrijventerrein door de gemeente bevindt zich in een voorbereidende fase. Het Hollands complex Rieme-noord werd opengesteld op 28 maart 2018.

PLANNING

Medio 2018 is de aanleg van de verbindingsweg vanaf het industrieterrein naar de N474 (Kulhmannkaai) gestart. In 2019 is de weg officieel geopend.

De gemeente Evergem heeft eind 2011 Veneco aangeduid als ontwikkelaar van het lokale bedrijventerrein. Er is een akkoord rond de ontsluiting van het terrein. De grondverwerving is lopende.

1.5. HERONTWIKKELING BAGGERSPECIEBERGING CALLEMANSPUTTE

ACTIENUMMER:

I3

INITIATIEFNEMERS

MOW – Maritieme Toegang

OMSCHRIJVING

Definiëren toekomstbeeld baggerspecieberging in Callemansputte.

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

De terreinen zijn verkocht aan een private ontwikkelaar die de deponie zal afwerken. De vallei tussen de gipsberg en de deponie wordt opgevuld. De bovenkant wordt afgewerkt met 30 ha nieuwe natte natuur om de nabestemming volgens het gewestplan te realiseren. De ministeriële afwijking op de Vlarem-voorwaarden naar afwerking van de stortplaats werd bekomen door de private partner.

De eerste vergunning werd in 2019 bekomen, waarop de inrichtingswerken zijn gestart. De werken zouden afgerond moeten zijn tegen 2030.

Na verder onderzoek is ook geopteerd om één windturbine te plaatsen op de site i.f.v. een groene waterstoffabriek (zie 1.7). Na overleg met de bevoegde overheden (waaronder ANB) is het inrichtingsplan bijgeschaafd. De voorziene natte natuur is iets meer naar noordoosten opgeschoven in functie van de voorziene windturbine. Bijkomend werd de noordelijke talud van de ‘zonneberg’ mee opgenomen in het inrichtingsplan en wordt zo 10ha extra natuur gecreëerd.

Wat de waterstoffabriek betreft zal de vergunning in 2022 normaal gezien worden ingediend

De vergunning van de windturbine zit voorlopig nog altijd vast.

1.6. INITIATIEVEN VOOR UITBOUW ZEEHAVENTERREIN LANGERBRUGGEKAAI

ACTIENUMMER:

E3.1

INITIATIEFNEMER

MG Real Estate – Groep De Paepe

PARTNERS

North Sea Port, gemeente Evergem, stad Gent, Onroerend Erfgoed,….

OMSCHRIJVING

Herontwikkeling centraal gedeelte bedrijventerrein Langerbruggekaai - voormalige Electrabelsite

STAND VAN ZAKEN

De herontwikkeling van de voormalige Electrabelsite aan de Langerbruggekaai. Randvoorwaarden bij de reorganisatie zijn de ontsluiting van de achterliggende bedrijven aan de Gentweg, de erfgoedwaarde van de site en de gebouwen, de asbestverontreiniging in de gebouwen en de bodemverontreiniging van de site.

In 2012 werd door de partners een principieel akkoord bereikt over de te realiseren ontsluitingsweg tussen de Gentweg en de Langerbruggekaai. In 2017 realiseerde het havenbedrijf deze ontsluitingsweg.

PLANNING

De terreinen zijn ingevuld met nieuwe bedrijvigheid.

Voor de beschermde gebouwen van de voormalige centrale is nog altijd geen geschikte herbestemming gevonden.

De uitdaging blijft om een passende invulling te vinden die goed aansluit bij het bijzondere patrimonium en kan worden verzoend met de nabijheid van SEVESO-inrichtingen.

In overleg met de eigenaar en de betrokken overheden is in 2020 overleg geweest voor de opstart van een nieuw herbestemmingsonderzoek waarin zal gezocht worden naar een passende match tussen gebouw, programma/gebruik en investering. Via overleg willen we rekening houdend met de erfgoedwaarde en veiligheidsaspecten (naastliggende SEVESO-bedrijven) komen tot mogelijke haalbare & betaalbare invullingen.

Het beeldbepalende karakter en de prominente positie van de site noopt tot zorgvuldig maatwerk.

Mede met Vlaamse erfgoedsubsidies werd een herbestemmingsonderzoek van het Ketelhuis en de machinezaal van de voormalige. centrale in Langerbrugge uitgevoerd door Miss Miyagi en Sertius.

Omwille van de complexe opgave en randvoorwaarden werd gewerkt worden via 5 sneuvelscenario's als alternatief ontwikkelingsmodel. Het eindrapport werd eind 2021 opgeleverd.

1.7. HERONTWIKKELING GIPSBERG EN OMGEVING

ACTIENUMMER:

E.6.

INITIATIEFNEMERS

DEME/DEC, Jan De Nul/Envisan, Aertssen, Brocap,…

PARTNERS

OVAM, Havenbedrijf, Stad Gent, gemeenten Zelzate en Evergem; provincie,…

OMSCHRIJVING

Het herontwikkelen van de gipsberg en de voormalige Kuhlmannterreinen

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Sinds 28 juni 2010 zijn de bedrijven DEME en Jan De Nul eigenaar van de gipsberg en de oude Kuhlmann terreinen.

Gipsberg/zonneberg

Sinds 2013 is het zonnepanelenpark Terranova Solar op de gipsberg operationeel. Er werd een coöperatieve opgericht, Zonneberg, om participatie in het project door omwonenden en geïnteresseerden mogelijk te maken. In 2017 is verder gewerkt aan de afdek van de gipsberg (Terranova) Een klein gedeelte wordt nog verder gebruikt als stortplaats voor gips.

In samenwerking met de provincie werd medio 2018 een educatief centrum rond hernieuwbare energie geopend. In samenwerking met Zonneberg cvba en de Provincie Oost-Vlaanderen is er vandaag een uniek educatief centrum voor hernieuwbare energie genaamd Fabriek Energiek, gelegen aan de voet van de Zonneberg. Vanuit het principe ‘leren door te experimenteren’ wil men scholieren, studenten en volwassenen een heldere kijk geven op de energietransitie en de klimaatproblematiek waar we vandaag voor staan.

Op Terranova/Callemansputte werd in 2019 gestart met voorbereiding voor een project voor de productie van groene waterstof. Naast de huidige 17 mW productie zon is ook nog windenergie nodig om een stabiel productieprofiel te verkrijgen, noodzakelijk voor de productie van waterstof. De installatie van windmolens en de productie van waterstof worden voorbereid in 2020. De aanvraag voor uiteindelijk één turbine werd mee opgenomen met de nieuwe vergunningsaanvraag voor het natuurgebied (zie ook 1.5). de Designopdracht voor de waterstoffabriek is lopende en de innovatieve waterstoffabriek is door Vlaanderen geselecteerd om in te dienen bij de lopende Europese oproep voor IPCEI-projecten. IPCEI-projecten zijn belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (Important Projects Common European Interest). Het subsidiedossier loopt verder volgens schema.

Oude Kuhlmann terreinen

North Sea Port werkt aan de ontwikkeling van de site Kuhlmannkaai.

De terreinen zijn intussen gesaneerd en zullen watergebonden worden ontwikkeld door het verleggen van de N474. Omwille van de grootte betreft het een gefaseerde ontwikkeling. De vergunningsaanvraag voor de wegenis is in voorbereiding.

1.8. REORGANISATIE DARSEN (HAVENGEDEELTE TUSSEN SIFFERDOK EN GROOTDOK)

ACTIENUMMER:

E1.4

INITIATIEFNEMER

North Sea Port

PARTNERS

Stad Gent, AWV, MOW-HWB, RV, …

OMSCHRIJVING

Het nemen van initiatieven voor de verdichting en de reorganisatie van het havengedeelte tussen het Sifferdok en het Grootdok (de Darsen).

STAND VAN ZAKEN

In 2013 werkte het Havenbedrijf het inrichtingsplan voor dit gebied af. In 2021 werden plannen gemaakt om het knooppunt Hogeweg te optimaliseren en gedeeltelijk her aan te leggen. Dit in afwachting van een definitieve grondige heraanleg kaderend binnen de plannen voor de tijdelijke zuidelijke havenring (zie actie 3.7).

PLANNING

De uitvoering van het inrichtingsplan gebeurt stapsgewijs op een termijn van 30 jaar, naar gelang de opportuniteiten. Een aantal infrastructuurwerken, zoals het vernieuwen van de kaaimuren, gebeurde reeds.

North Sea Port maakt samen met de betrokken overheden een nieuw masterplan voor de reconversie van het gebied “De Darsen”. Dit zal de basis vormen voor de heraanleg van de te vernieuwen wegenis, fietspaden en spoorwegen in het gebied.

1.9. ONTWIKKELING VAN DE ZEEHAVENGEBONDEN BEDRIJVENTERREINEN MOERVAART-NOORD-RESERVE EN RODENHUIZE-NOORD

ACTIENUMMER:

E1.4

INITIATIEFNEMER

North Sea Port, Arcelor Mittal Belgium

PARTNERS

Stad Gent, AWV, MOW-HWB, RV, …

OMSCHRIJVING

Het nemen van initiatieven voor de ontwikkeling van de zeehavengeboden bedrijventerreinen Moervaart-Noord-reserve en Rodenhuize-Noord.

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Voor Moervaart-Noord-reserve is er een inrichtingsplan, Rodenhuizedok-Noord is in onderzoeksfase.

Momenteel worden twee baanbrekende installaties gebouwd om de koolstofuitstoot van Arcelor Mittal terug te dringen: Torero en Steelanol. De Torero-installatie zal houtafval verwerken tot biokoolstof die geschikt is voor het hoogovenproces. Via deze nieuwe Steelanolinstallatie zal een deel van de koolstofhoudende gassen van de hoogovens worden omgevormd tot bio-ethanol. Deze installaties. dragen bij tot het versterken van CO2– en energie-efficiëntie in de staalsector. In 2022 zullen beide installaties operationeel zijn.

Ook het komende jaar wordt verder bekeken hoe het transitiepad concreet verder kan worden vormgegeven met nieuwe projecten en ontwikkelingen op de site Rodenhuize.

Verbreedingslaan

2. Acties voor het stimuleren van de leefbaarheid van dorpen en woonwijken en de verwijdering/verplaatsing van onleefbare woninggroepen

2.1. VERWERVING ONLEEFBARE WONINGGROEPEN OMGEVING RIEME-NOORD (ZELZATE)

ACTIENUMMER:

L12

INITIATIEFNEMERS

Vrijwillige verwerving door MOW – Maritieme Toegang (Callemansputte, grondgebied Zelzate).

PARTNERS

Vastgoedtransacties (voor de onteigeningen én verwervingen), sociaal bemiddelaar

OMSCHRIJVING

De verwerving van gronden en gebouwen in Callemansputte en omgeving waar omwille van de uitbouw van de economische zone Rieme-noord een onleefbare situatie ontstaat

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

In uitvoering.

Alle woningen zijn verworven. In 2020 werd de laatste woning gesloopt..

2.2. VERWERVING ONLEEFBARE WONINGGROEPEN IN DE DE CLERCQSTRAAT (GENT)

ACTIENUMMER:

L12

INITIATIEFNEMERS

PROVAG

PARTNERS

Vlaams gewest, provincie, Havenbedrijf, Vastgoedtransacties, sociaal bemiddelaar

OMSCHRIJVING

De verwerving van enkele nog resterende gronden en gebouwen in de De Clercqstraat (Gent, ten zuiden van ArcelorMittal) waar omwille van de uitbouw van het zeehaventerrein Rodenhuize Noord een onleefbare situatie is ontstaan.

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Stand van zaken en planning: PROVAG heeft alle woningen op twee na verworven. Ondanks jarenlange onderhandeling kon voor deze twee resterende woningen geen akkoord worden bereikt PROVAG heeft dan ook beslist om geen verdere actie te ondernemen.. De verworven woningen zijn allemaal gesloopt. Het is de bedoeling dat North Sea Port de vrijgekomen terreinen verwerft.

Hiermee komt een einde aan de werkzaamheden van PROVAG. Alle gronden werden intussen verkocht aan de gepaste partij (North Sea Port of Vlaanderen) In 2021 werd de eindafrekening gemaakt en intussen is de vereffening bezig waardoor Provag zal ophouden te bestaan. Dit zal in 2022 zijn beslag kennen.

2.3. VERWERVING ONLEEFBARE WONINGGROEPEN LANGERBRUGGEKAAI (GENT)

ACTIENUMMER:

L12

INITIATIEFNEMERS

PROVAG

PARTNERS

Vlaams gewest, provincie, Havenbedrijf, Vastgoedtransacties, sociaal bemiddelaar

OMSCHRIJVING

De verwerving van gronden en gebouwen in Callemansputte en omgeving waar omwille van de uitbouw van de economische zone Rieme-noord een onleefbare situatie ontstaat

PLANNING

Alle woningen opgenomen in dit project zijn verworven en gesloopt. De vrijgekomen terreinen worden verworven door de afdeling Maritieme Toegang.

2.4. VERWERVING ONLEEFBARE WONINGGROEPEN LANGERBRUGGESTRAAT (GENT)

ACTIENUMMER:

L12

INITIATIEFNEMERS

PROVAG

PARTNERS

Vlaams gewest, provincie, Havenbedrijf, Vastgoedtransacties, sociaal bemiddelaar

OMSCHRIJVING

De verwerving van de gronden en gebouwen in de Langerbruggestraat (Gent, knooppunt Langerbruggestraat, zijde Volvo Car Gent) waar omwille van de uitbouw van de infrastructuur een onleefbare situatie is ontstaan.

PLANNING

Alle woningen zijn verworven en de meeste woningen waren al een tijd geleden gesloopt behalve twee woningen (nrs 67 en 69). Deze laatste woningen zijn nu recent gesloopt. Het vrijgekomen terrein van de twee laatste woningen zal verworven worden door North Sea Port.

2.5. HET TOEKOMSTBEELD VOOR KLEIN-RUSLAND HELDER KRIJGEN

ACTIENUMMER:

L8

INITIATIEFNEMERS

Vlaamse regering, gouverneur

PARTNERS

gemeente Zelzate, cvba Wonen, Vlaamse overheid (Onroerend Erfgoed, VMSW, MOW, AWV, team complexe projecten, team Vlaams bouwmeester, MOW, Ruimte Vlaanderen), provincie Oost-Vlaanderen

OMSCHRIJVING

Klein-Rusland is een woonwijk in Zelzate, gelegen in het Gentse havengebied. Al meer dan 20 jaar kampt ze met serieuze leefbaarheidsproblemen, onder andere door de geïsoleerde ligging ten opzichte van het centrum van Zelzate en andere woonkernen. Alle woningen verkeren in een bouwfysisch middelmatige tot slechte staat, wat ervoor zorgt dat 60 van de 220 woningen leegstaan. Voor de sociale huisvestingsmaatschappij cvba Wonen, die bijna de volledige wijk in eigendom heeft, heerst er een acute noodsituatie. Hoe moet omgegaan worden met erfgoedwaarde van de wijk, is onduidelijk. Ook kan een nieuw perspectief voor de wijk niet los gezien worden van de grote infrastructuren rondom de wijk, waaronder de tunnel onder het kanaal. Maar vooral de blijvende onzekerheid voor de bewoners, vraagt een gecoördineerde aanpak.

PLANNING

Alle woningen opgenomen in dit project zijn verworven en gesloopt. De vrijgekomen terreinen worden verworven door de afdeling Maritieme Toegang.

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Op 26 februari 2016 keurde de Vlaamse regering de startbeslissing goed van het project ‘Verbeteren van de leefbaarheid voor de bewoners van de woonwijk Klein-Rusland (Zelzate)’.

Van medio 2016 tot en met medio 2017 liep een strategisch ontwerpend onderzoek en een strategisch MER-onderzoek, uitgevoerd door Sweco. Een projectbureau waarin alle partners zetelen, begeleidde de studies. In juni 2017 werd de alternatievenonderzoeksnota gefinaliseerd, op basis waarvan het geïntegreerd onderzoek van de verschillende alternatieven gestart is. Het geïntegreerd onderzoek werd afgerond in november 2017. Aanvullend daarop werd ook een nota realisatiestrategie uitgewerkt van de verschillende alternatieven. Die nota werd gefinaliseerd in april 2018.

Op 29 juni 2018 werd via een mededeling aan de Vlaamse Regering, een voorontwerp-voorkeursalternatief naar voren geschoven. Dat voorkeursalternatief hield in dat de bewoning in de huidige wijk gefaseerd over een periode van tien jaar uitdooft en dat de sociale huurders herhuisvest zullen worden in nieuwe sociale woningbouwprojecten, dichter bij de kern van Zelzate Oost of Zelzate West.

Om een volgende stap in het procesverloop te kunnen nemen had de Vlaamse Regering een machtiging nodig van de gemeente Zelzate, via een gemeenteraadsbesluit. Het huidige bestuur wenste deze delegatie niet te verlenen en is overtuigd van een blijvende rol voor Klein Rusland als kwalitatieve, leefbare woonwijk van Zelzate.

In 2019-2021 werd een masterplan voor de Kern van Zelzate opgemaakt met een drieledig opzet:

1. Onderzoek naar integrale versterking van de kern door opmaak van een potentieel analyse en een masterplan kernversterking Zelzate;
2. Nieuwe woningen voor de bewoners van Klein-Rusland realiseren op kernversterkende locaties
3. Uitwerking van een andere functie/nabestemming voor de site; opmaak van een visie en plan via ontwerpend onderzoek.

Deze opdracht werd gegund aan Palmbout Urban Landscapes en werd in overleg met alle stakeholders opgemaakt.

Het masterplan is intussen nagenoeg afgerond, met uitzondering van de publieke consultatie van de bewoners van Klein Rusland en Zelzate in het algemeen. Dit heeft o.a. omwille van Covid en het zoeken naar een consensus met Vlaanderen nog niet kunnen plaatsvinden.

In 2021 heeft de gouverneur in overleg met de gemeente en de drie betrokken ministers (Peeters, Diependaele en Demir) via bilaterale gesprekken gezocht naar een nieuwe consensus over de kernversterkende projecten in Zelzate en een gedeeld akkoord over het lange termijn perspectief voor Klein Rusland.

Een bijkomende complicatie is de Vlaamse opgave rond de toekomst van de huisvestingsmaatschappijen en de keuze voor één woonactor. Intussen werd beslist dat vanaf 2023 de woonmaatschappij cvba Wonen onderdeel zal worden van een grotere woonmaatschappij die zich uitstrekt over heel het Meetjesland. Bij de gemeente Zelzate willen ze er vooral over waken dat de bestaande projecten worden uitgevoerd en dat er ook aandacht is voor de toekomst van Klein Rusland.

In 2022 wensen we verdere stappen te zetten voor ruimere communicatie, consultatie en overleg .

Bijkomend zal worden beslist of en hoe het complex project al dan niet kan worden verdergezet nu gebleken is dat de uitdagingen voor de wijk Klein-Rusland niet kunnen gerealiseerd worden met behulp van dit instrument.

2.6. HERAANLEG OPENBAAR DOMEIN KANAALDORPEN

ACTIENUMMER:

L9

INITIATIEFNEMERS

gemeenten Evergem en Zelzate, stad Gent

PARTNERS

AWV, Aquafin, Farys,….

OMSCHRIJVING

Heraanleg van lokale wegen in de kanaaldorpen om de leefbaarheid voor de inwoners te verhogen.

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Volledig afgeronde projecten:

- Desteldonk
- Kerkbrugge-Langerbrugge

Sint-Kruis-Winkel (1ste en 2de fase)

Projecten in voorbereiding/uitvoering:

Evergem

A. Kanaalstraat-Puinenstraat:

Het project Kanaalstraat-Puinenstraat betreft denegen straten die de kern van Rieme vormen. Begin 2020 zijn de offertes ingediend. De opdracht werd gegund kort na de zomer 2020. Het aanvangsbevel werd gesteld op 16 november 2020.

Ondertussen is de integrale Kanaalstraat vernieuwd, net als Monumentstraat, Vredestraat, Puinenstraat en Tragelstraat. Rond maart 2022 starten de werken in de Riemewegel, Rode Kruisstraat en St. Barbarastraat. In het nieuwe park tussen Monumentstraat en Kanaalstraat is de waterbuffer reeds aangelegd. De afwerking van het park en de aanleg van het plein voor de kerk is tegen eind 2022 gepland.

Zelzate

B. Oudenburgse Sluis:

De werken starten in maart 2022 op het grondgebied van Wachtebeke. Naargelang de uitvoeringstermijn (200 werkdagen) vordert wordt er verder richting Zelzate gewerkt.

C. Assenedesteenweg (N436):

De werken voor de omvorming van knooppunt Stoepestraat op de autoweg E34 zijn gestart begin 2022. Het structureel onderhoud met inbegrip van flankerende maatregelen (met voorstel tot vrachtwagensluis/ trajectcontrole) op de N436 maakt deel uit van die werken en worden op het gepaste tijdstip uitgevoerd. De studiefase/startnota voor de latere heraanleg ten gronde van de N436 is afgerond. In een vervolgstap wordt de projectnota opgemaakt.

D. Suikerkaai – Broeder Leopoldstraat:

In 2021 werd de studiefase afgerond en de startnota opgemaakt. De beheerder en de nutsmaatschappijen werken in 2022 de projectnota verder uit.

Gent

E. Dorpskern Sint-Kruis-Winkel/Mendonk:

Voor de 3de fase in Sint-Kruis-Winkel (Barkstraat, Spanjeveerstraat, Marcel Herpelinckstraat en Rapenburgstraat) + Mendonk (Mendonkdorp en Windgat) is de omgevingsvergunning verleend en het aanbestedingsdossier klaar. De timing van de uitvoering van het wegenisdossier is gewijzigd door de geplande vernieuwing van de Spanjeveerbrug:

2023: bouw nieuwe brug door de Vlaamse Waterweg

2023: tijdens bouw brug: voorbereidende werken, verplaatsen en vernieuwen van nutsleidingen

Vanaf 2024 (na bouw brug): start wegen- en rioleringswerken door Aquafin

F. Oostakker:

De heraanleg van Oostakkerdorp en aangrenzende straten is vergund door de deputatie in 2019. De werf ging van start in september 2019. Eind april 2022 wordt het einde der werken aan wegenis en riolering verwacht. De afwerking van de busluifel wordt verwacht tegen juni 2022.

G. Desteldonk (omgeving kerk, Moleneinde, deel Nokerstraat, Keurestraat en Lindestraat):

In 2021 werd het grootste deel van het participatief traject georganiseerd via een open ontwerpatelier en de bespreking van het concept via een klankbordgroep. In 2022 is het de bedoeling om het voorontwerp af te ronden.

2.7. INRICHTEN KOPPELINGSGEBIEDEN RIEME-ZUID EN DOORNZELE-NOORD, DESTELDONK-NOORD EN DESTELDONK-ZUID, LANGERBRUGGE-ZUID, DOORNZELE-KANAALZIJDE, RIEME-OOST, SINT-KRUIS-WINKEL-ZUID, RIEME-NOORD, KERKBRUGGE-OOST EN DOORNZELE-ZUID, ZELZATE-ZUID, OOSTAKKER-NOORD, LANGERBRUGGESTRAAT-ZUID, KLEIN-RUSLAND-OOST EN KLEIN-RUSLAND-WEST

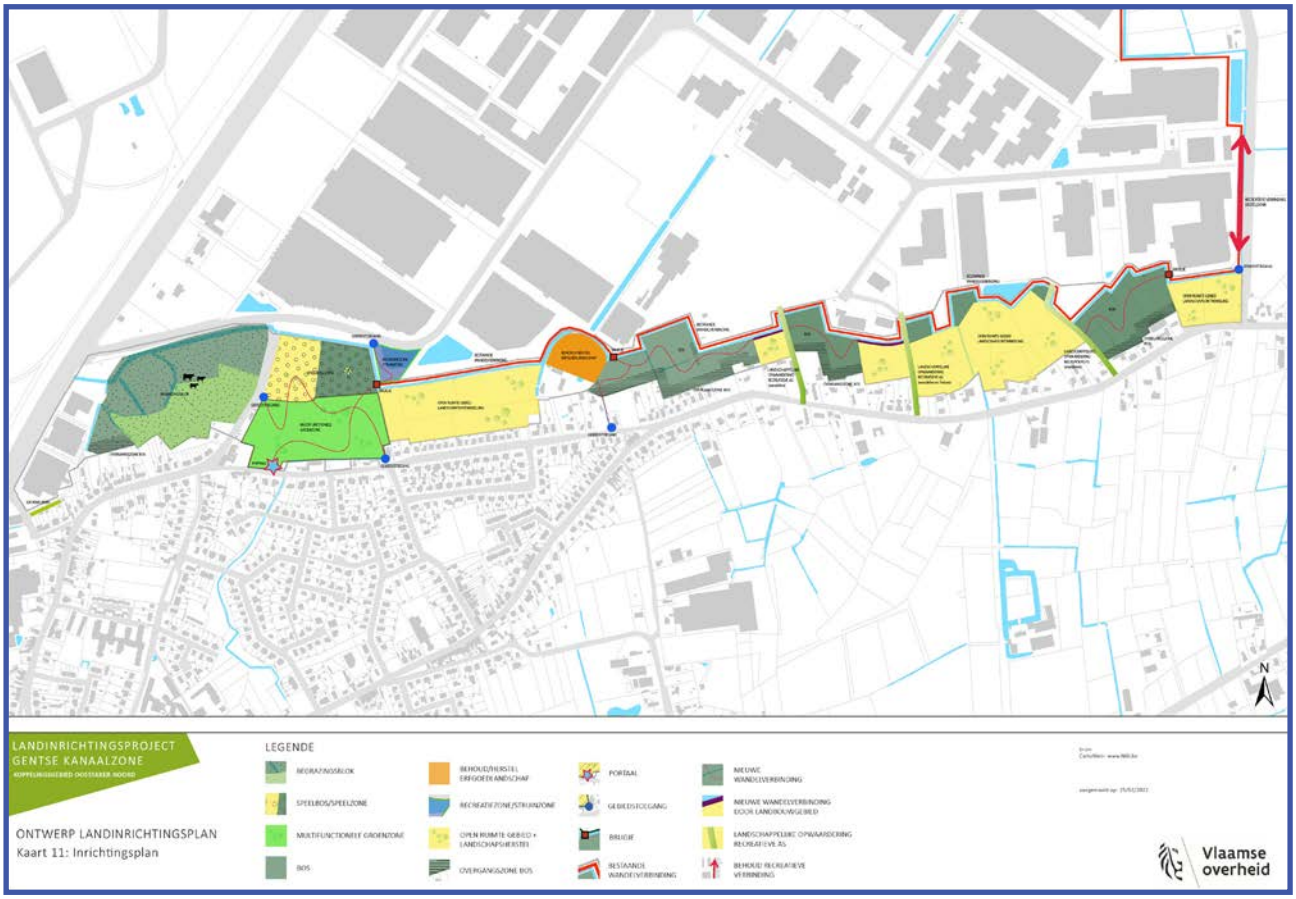

ACTIENUMMER:

L1, LEB4

INITIATIEFNEMERS

VLM

PARTNERS

Maritieme Toegang, North Sea Port, gemeente Evergem, stad Gent, gemeente Zelzate, provincie Oost-Vlaanderen, ANB, VMM, AWV, betrokken bewonersgroepen,…

OMSCHRIJVING

Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Afbakening Zeehavengebied Gent – Inrichting R4 Oost en R4 West’ (15 juli 2005) voorziet in 9 ‘koppelingsgebieden’. Dit zijn grotendeels onbebouwde gebieden die een bufferende functie vervullen tussen de industriële activiteiten en de omliggende dorpen. In 2006 kreeg de VLM de opdracht om inrichtingsplannen op te maken voor deze gebieden.

Op 20 juli 2012 werd het Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) zeehavengebied Gent fase 2 definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering. Parallel werd het landinrichtingsproject Gentse Kanaalzone, koppelingsgebieden-fase 2 goedgekeurd. Ook voor deze 7 bijkomende koppelingsgebieden kreeg VLM de opdracht om ze in te richten.

Eerste stap is de opmaak van een inrichtingsplan (IP) waarin aangegeven wordt waar, wanneer, door wie en op welke wijze de realisatie van de buffering en de landschapsontwikkeling in het koppelingsgebied zal gebeuren. Daarna volgt de uitvoering op het terrein.

Intussen werden landinrichtingsplannen opgemaakt voor 12 van de 16 koppelingsgebieden. De Vlaamse Landmaatschappij legt de gebieden aan en garandeerd tot 2 jaar na de aanleg een goed beheer. Na twee jaar worden de gebieden overgedragen aan het Projectbureau Gentse Kanaalzone

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Een planbegeleidingsgroep begeleidt en stuurt de opmaak van de inrichtingsplannen.

Desteldonk-Noord en Desteldonk-Zuid: Op 9 juni 2012 werd het koppelingsgebied officieel geopend. In 2013 werd een beheerplan opgemaakt voor deze koppelingsgebieden. Vanaf mei 2014 beheert Project Gentse Kanaalzone het koppelingsgebied, namens de betrokken eigenaars, via een formule van gemeenschappelijk beheer.

Rieme-Zuid en Doornzele-Noord: In 2015 startte het eerste uitvoeringsdossier voor deze koppelingsgebieden. Er werd een fietssnelweg aangelegd parallel aan Vasco Da Gamalaan, de oevers van het Molenvaardeken werden afgeschuind en natuurlijk ingericht en er werd gestart met het aanplanten van 11 ha bufferbos in Doornzele-noord en Rieme-zuid . Op 3 juli 2016 werd een feestelijke opening georganiseerd voor het brede publiek.

Medio 2018 startte het tweede uitvoeringsdossier. Ondermeer de oeverstrook langs het Molenvaardeken in Doornzele-Noord werd ingericht.

Fase twee ging van start in 2018 en werd opgeleverd in 2020. De feestelijke inhuldiging van deze fase twee ging door samen met de buurtbewoners op zondag 10 oktober 2021.

Het beheer van Doornzele-Noord en Rieme-Zuid fase 1 & 2 werd in 2020 overgedragen en opgenomen in de formule van gemeenschappelijk beheer.

Doornzele-Kanaalzijde en Langerbrugge-Zuid.

Deze gebieden werden ingericht als een speelbos en als een park met natuurlijke zones. De werken in Langerbrugge zijn begin 2018 gestart en liepen tem eind 2018. Het beheer van het koppelingsgebied Langerbrugge-zuid zal vanaf 2022 mee worden opgenomen in het gemeenschappelijk beheer.

Een wandeling in koppelingsgebied Langerbrugge-Zuid ging door op 12 juni 2018. De feestelijke inhuldiging van het koppelingsgebied Langerbrugge-Zuid ging door op 15 juni 2019.

De werken in Doornzele-Kanaalzijde zijn voltooid en het gebied werd in 2021 opgenomen in het gemeenschappelijk beheer.

Het inrichtingsplan voor de koppelingsgebieden Kerkbrugge-Oost en Doornzele-zuid werd in 2015 goedgekeurd. De werken zijn gestart medio 2018 en het onderhoud van koppelingsgebied Kerkbrugge-Oost werd al gedeeltelijk opgenomen in het gemeenschappelijk beheer.

De inrichtingswerken van het koppelingsgebied Sint-Kruis-Winkel-Zuid zijn voltooid in 2018. Een feestelijke inhuldiging van het koppelingsgebied Sint-Kruis-Winkel-Zuid ging door op 20 april 2018. De waarborgperiode liep t.e.m. 2020. Vanaf 2020 werd het beheer van het koppelingsgebied Sint-Kruis-Winkel-Zuid opgenomen in het gemeenschappelijk beheer.

In 2016 werd het inrichtingsplan voor het koppelingsgebied Rieme-noord goedgekeurd. In 2017 werden de technische plannen opgemaakt en in 2019 werd het technisch ontwerp opgestart.

Het inrichtingsplan voor het koppelingsgebied Rieme-Oost werd in 2018 aan de minister ter goedkeuring voorgelegd.

Koppelingsgebied Zelzate-Zuid: VLM werkte in 2017 een inrichtingsplan uit voor dit koppelingsgebied. Voorjaar 2018 liep het openbaar onderzoek. Zelzate-Zuid en Rieme-Noord zitten in ontwerpfase.

Oostakker-Noord: in 2021 werd het ontwerp landinrichtinsgplan (LIP) opgemaakt en door
Openbaar onderzoek van 19/4 t.e.m. 18/5
Eindvoorstel LIP 2e helft 2022

Samen komen tot een samenhangend ontwerp voor het gebied

- Op basis van de ideeën en suggesties van buurtbewoners uit fase 1
- Rekening houdend met de doelstellingen & randvoorwaarden voor het gebied
- 2 bijeenkomsten (juni ‘21 en febr ‘22) en 1 terreinbezoek (okt ‘21)

Kritische reflectie & constructief meedenken

ECO²-project

Het landschapsfonds Gentse Kanaalzone , gekend als ECO²-project, is een samenwerking tussen landbouwers, bewoners, bedrijven en overheden. Het project wil de aanplanting van kleine landschapselementen in landbouwgebieden van de koppelingsgebieden stimuleren. Landbouwers en particuliere grondgebruikers krijgen in ruil voor een nieuwe aanplant en goed beheer, een vergoeding uit het Landschapsfonds dat gefinancierd wordt door bedrijven uit de Kanaalzone.

In 2017 is ingezet op fondsenwerving i.f.v. bijkomende aanvragen voor aanplant in de agrarische gebieden van de koppelingsgebieden. Een nieuwe oproep voor fondsen in 2018 leverde € 70 000 nieuwe middelen op. In de loop van het voorjaar 2019 werd een oproep gelanceerd voor nieuwe locaties waar bijkomend groen kan aangeplant worden. In november 2019 ging een plant- en wandelmoment door in Doornzele-Noord.

Momenteel zijn gesprekken lopende met 2 landbouwers voor aanplant in Doornzele-zuid en één landbouwer in Doornzele-Noord. Daarnaast heeft ook de Koning Boudewijnstichting een 1e schijf uitbetaald van de nieuwe aanplanten.

2.8. INITIATIEVEN VOOR EEN FLANKEREND LANDBOUWBELEID

ACTIENUMMER:

L5

INITIATIEFNEMERS

VLM

PARTNERS

North Sea Port, MT, MOW,…

OMSCHRIJVING

Het nemen van initiatieven voor een flankerend landbouwbeleid in functie van de uit te bouwen bedrijventerreinen, de te realiseren koppelingsgebieden (2.6., 2.7.) en Moervaartvallei (zie 4.1.).

STAND VAN ZAKEN

Op 23 december 2011 keurde de Vlaamse regering de oprichting van een grondenbank goed in functie van de te realiseren natuurdoelstellingen en de koppelingsgebieden. Zie ook stand van zaken acties 2.6., 2.7. en 4.1.

PLANNING

Het verder aankopen van gronden via de grondenbank als ruilgrond voor onteigeningen en de verwervingen in de koppelingsgebieden en in de natuurkerngebieden. Zie planning acties 2.6., 2.7. en 4.1.

2.9. GEMEENSCHAPPELIJK BEHEER VAN DE KOPPELINGSGEBIEDEN

OMSCHRIJVING

In 2021 werd het beheer van 6 koppelingsgebieden gemeenschappelijk georganiseerd. De overheidsopdracht werd opgesplitst in 5 percelen om zo veel mogelijk lokale ondernemingen een kans te geven een deel van de opdracht binnen te halen. In 2021 werd voor het eerst fase 2 van de koppelingsgebieden Doornzele-Noord en van Rieme-Zuid opgenomen. Ook voor koppelingsgebied Doornzele-Kanaalzijde was groeiseizoen 2021 het eerste jaar gemeenschappelijk beheer.

In 2022 zal er een 7e koppelingsgebied onder het gemeenschappelijk beheer worden opgenomen, met name Langerbrugge-Zuid

Vlaanderen
Zelzate
Welkom
in Zelzate
Meetjesland
maak het waar
BELGIE

3. ACTIES INZAKE INFRASTRUCTUREN EN MOBILITEIT

3.1. HERINRICHTING KNOOPPUNTEN R4 WEST EN R4 OOST

ACTIENUMMER:

I5, I6 en LEB2

INITIATIEFNEMERS

Opgestart door Agentschap Wegen en Verkeer - Afdeling Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen en intussen overgedragen aan De Werkvennootschap

PARTNERS

RV, stad Gent, gemeenten Evergem, Zelzate en Wachtebeke, de provincie Oost-Vlaanderen, North Sea Port, Infrabel, De Lijn

OMSCHRIJVING

Uitvoering van de voorstellen voor de herinrichting van beide primaire wegen met het oog op een verbeterde ontsluiting van het zeehavengebied en de leefbaarheid van de omgevende woonkernen en kanaaldorpen.

STAND VAN ZAKEN

Volgende projecten zijn volledig afgewerkt:

R4 West

- **Complex E34 – R4 West:** beëindigd in 2004;
- **Knooppunt R4 West/ Ovaal van Wippelgem:** fase 1 (2 viaduct, aansluiting Kluizendok en De Nest): beëindigd in 2007;
- **Knooppunt R4 West/ Ovaal van Wippelgem:** fase 2: aansluiting met N458 – werken zijn in augustus 2018 gestart en werden beëindigd eind februari 2019;
- Voorlopige aanpassing van de kruispunten ter hoogte van **R4 West/ Riemesteenweg** en ***R4 West/ Hoogstraat*** in kader van **TV3V**: uitgevoerd in 2008.
- **R4 West tussen Drogenbroodstraat en Langerbrugsestraat:** aanleg vrijliggend dubbelrichtings-fietspad – werken beëindigd november 2013;
- **R4 West vanaf Langerbruggestraat tot voorbij Elslo:** aanleg geluidsscherm (kant Evergem): De werken zijn gestart op 17 november 2014 en werden beëindigd februari 2015;
- **Knooppunt R4 West/ Rieme Noord:** in juni 2016 zijn de werken voor de bouw van dit nieuw Hollands complex gestart. Op 28 maart 2018 werd het complex in gebruik genomen.

R4 Oost

- Voorlopige aanpassing **knooppunt R4 Oost - Tractaatweg** door AWV: uitgevoerd in 2010;
- Plaatsing verkeerslichten **knooppunt R4 Oost - Rijkswachtlaan** door AWV: uitgevoerd in 2015;
- **Knooppunt R4 Oost - N449 Gebroeders Naudtslaan/ zuidelijke aansluiting E34 t.h.v. OCAS:** rotonde + fietstunnels + vrijliggende fietspaden - werken beëindigd medio 2014 (samen met structureel onderhoud op- en afrit E34 en R4 Oost tot aan Arcelor);
- Voorlopige veilige herinrichting fietsoversteekplaatsen + aansluitingen ter hoogte van de **centrale inrit van ArcelorMittal (R4 Oost)**: uitgevoerd in 2009 in kader van **TV3V**;
- Voorlopige veilige herinrichting van het bestaande k**nooppunt R4 Oost – Smishoekstraat**: uitgevoerd in 2009 in kader van **TV3V**;
- Voorlopige realisatie veilige fietsoversteekplaats ter hoogte van de verkeerslichten aan het **knooppunt R4 Oost - Moervaartkaai + realisatie afgescheiden dubbelrichtingsfietspad aan de oost-**

kant van de R4 tot aan de Desteldonkstraat: uitgevoerd in 2010;

- **Knooppunt R4 Oost/ Energiestraat:** voorlopige realisatie lichtengeregeld kruispunt als aansluiting 2de ontsluiting Moervaart-zuid + dichtzetten middenbermen Sprendonkstraat en Desteldonkstraat: werken uitgevoerd in 2013;
- **Knooppunt R4 Oost - Skaldenstraat:** Hollands complex in 2009 afgewerkt;
- **Knooppunt R4 Oost - Langerbruggestraat:** De werken zijn gestart op 12 oktober 2015 en werden beëindigd medio 2017.
- **Knooppunt R4 Oost - N424/ Slotendries** - realisatie fietsbrug + aanleg afgescheiden dubbelrichtingsfietspad tussen Slotendries en Langerbruggestraat (zijde kanaal) + voorlopige herinrichting knooppunt R4 Oost/ N424 “Eurosilo” (verlengen linksafslagstrook komende uit de richting van Zelzate en optimaliseren lichtenregeling doordat er geen fietsers meer op het kruispunt komen): werken beëindigd eind 2013.

Verdere ombouw R4 West en Oost in één geheel via PPS-constructie:

Om een versnelde uitvoering van de verdere herinrichting van de R4 West en Oost mogelijk te maken wordt het project R4WO voorbereid door De Werkvennootschap.

Het project R4WO wordt opgezet zowel voor de aanleg van de nog nieuw te realiseren knooppunten als voor het structureel onderhoud van de tussenliggende wegsegmenten. Alle resterende kruispunten met verkeerslichten verdwijnen. Deze worden ofwel vervangen door bruggen en tunnels of als kruispunt geschrapt. Ook afgescheiden, veilige fietspaden en verschillende fietsbruggen worden voorzien. In het project zullen ook geluidswerende maatregelen opgenomen worden (o.a. t.h.v. Sint-Kruis-Winkel).

Het project R4WO heeft grosso modo betrekking op:

- de R4 West: segment tussen E34 en Brugsevaart (N9);
- de N424 en R4 Oost: segment tussen Nederlandse grens en knooppunt R4 Oost - Eisenhowerlaan;
- de doortochtherinrichting te Zelzate (R4-Kanaalstraat).

Het project R4WO bestaat uit de ombouw van 18 knooppunten. Het project is opgesplitst in twee grote delen:

1. Aanpak van 4 quick win knooppunten: deze werken zijn makkelijker en sneller uitvoerbaar dan de andere knooppunten (2021-2022);

2. Aanpak van de 14 resterende knooppunten en tussenliggende gedeelte: deze werken zijn groter, starten later en zullen langer duren (eind 2022 – voorjaar 2028). Voor de uitvoering ervan doet de Werkvennootschap beroep op een DBFM-overeenkomst (Design Build Finance en Maintenance)

met een private aannemer die voorziet in 30 jaar onderhoud.

De studie is aangevat in maart 2015 waarbij een aantal fases zijn te onderscheiden:

- optimalisatiestudie mei 2015 – maart 2018
- opmaak referentieontwerp tot oktober 2019;
- opmaak opdrachtdocumenten in 2019;
- opmaak 2 gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (Wachtebeke en Wondelgem) - (maart 2018 – juni 2020);
- de opmaak van een project-MER – (april 2017 – mei 2020);

DBFM:

- offertetraject in 2019-2022 (concurrentiegerichte dialoog met verschillende aannemers);
- midden maart technisch deel van de offerte ontvangen, eind april financieel deel;
- aanstelling voorkeursbieder juni 2021: BRAVO4;
- stand van zaken omgevingsvergunningen referentie-ontwerp:
    - OVA1 R4 West E34 – Ovaal van Wippelgem: vergunning definitief bekomen,
    - OVA2 R4 West Ovaal van Wippelgem – Ringvaart: vergunning bekomen op 16/07/2021 – bezwaar ingediend – ook verweerschrift ingediend – uitspraak schorsing in voordeel van de Werkvennootschap,
    - OVA3 R4 West Ringvaart - N9: vergunning definitief bekomen,
    - OVA4 R4 Oost Zelzate: geen vergunning bekomen. De omvang van het dossier wordt bijgestuurd. Zo wordt voor de zone Wachtebeke-Zelzate wel voorzien in de realisatie zone O4bis Arcelor en bijkomend ook oprit E34 A'pen. De realisatie van de zone R4 Oost O4-O1, de doortocht Zelzate en de doortrekking Karnemelkstraat wordt niet langer voorzien,
    - OVA5 R4 Oost Arcelor – Moervaart: vergunning definitief bekomen,
    - OVA6 R4 Oost Moervaart – Oostakker: vergunning definitief bekomen;
- stand van zaken plaatsingsprocedure – voorkeursbiedersfase:
    - verdere voorbereidingen door BRAVO4, om te komen tot nieuwe omgevingsvergunningen voor zijn geoptimaliseerd project (afwerken plannen, afstemming sloopopvolgingsplan, technische verslagen, archeologienota's, …),
    - doelstelling: gunning en contractsluitingen na bekomen van omgevingsvergunningen voor optimalisaties (ten vroegste maart 2023);
- start der werken april 2022 ten vroegste;
- voorafgaandelijk worden 'innames', 'verplaatsing van nutsleidingen', archeologische onderzoeken en grondonderzoeken verder voorbereid en uitgevoerd.

Realisatie van de vier Quick Wins:

Omwille van voordelen voor verkeersafwikkeling en minder hinder wordt er voor gekozen om een viertal deel-projecten versneld uit te voeren . De volgende vier projecten worden door De Werkvennootschap afzonderlijk aanbesteed, los van het bovengenoemd DBFM-dossier. Hierbij wordt voorzien dat het onderhoud na realisatie onmiddellijk door AWV wordt opgenomen:

- **Knooppunt R4 Oost – Eurosilo** wordt ingericht als turboverkeersplein door De Werkvennootschap. Gecombineerd met deze werken zullen ook de voorziene geluidschermen tussen deze knoop en de knoop R4 Oost – Langerbruggestraat geplaatst worden. De werken zijn gestart op 15 februari 2021. Als alles volgens plan verloopt eindigen de werken na het zomerverlof 2022.
- **Fietsbrug ter hoogte van de R4 West - Hoogstraat en fietsbrug in het Ovaal van Wippelgem.** Deze 2 deelprojecten werden samen gegund in februari 2021. Beide werken zijn gestart op 3 augustus 2021 en worden volgens de huidige planning afgerond na het zomerverlof 2022.
- **Fietsbrug ter hoogte van de R4 West - Vijfhoekstraat (Mariakerke)**. Deze fietsbrug moet voor een veilige verbinding zorgen naar onder andere de scholencampus. De werken werden gegund in 2021 en opgestart op 8 november 2021. Volgens de huidige planning is het einde der werken voorzien in het najaar van 2022.

3.2. AANLEG NIEUWE LOKALE HAVENVERBINDINGSWEG TUSSEN DE BRUG VAN ZELZATE EN DE KOP VAN RIEME (TER VERVANGING VAN DE HUIDIGE N474 OP TERMIJN)

ACTIENUMMER:

I8.2

INITIATIEFNEMERS

North Sea Port

PARTNERS

Stad Gent, AMT, AWV, projectontwikkelaars …

OMSCHRIJVING

In het kader van de herontwikkeling van de oude Kuhlmann terreinen (zie ook actie 1.7) wordt een nieuwe lokale havenverbindingsweg gerealiseerd om er meer watergebonden terreinen te kunnen ontwikkelen. De nieuw te realiseren weg wordt in 1 keer aangelegd vanaf de Kuhlmanlaan in het zuiden om vervolgens terug aan te sluiten in het noorden op de huidige Beneluxlaan (N474) richting Zelzatebrug.

PLANNING

De uitvoering van de nieuwe lokale havenverbindingsweg op de oude Kuhlmann terreinen wordt momenteel door North Sea Port voorbereid en is tijdelijk onhold geplaatst omwille van bijkomende gesprekken met grondeigenaar. De procedure voor de MER-ontheffing is afgerond. De omgevingsvergunningsaanvraag wordt ingediend afhankelijk van het verloop van de bijkomende gesprekken.

4m 00
3.5t
24t
max. hoog
Aandacht
/ Handrem aan
/ Motor af
/ Lichten uit
/ Bij het afrijden van de veerboot onmiddellijk rechts invoegen!
VLOOT
Vlaanderen

3.3. INITIATIEVEN VOOR INPLANTING VRACHTWAGENSLUIZEN EN BIJBEHORENDE MAATREGELEN IN OOSTAKKER, DOORNZELE, KERKBRUGGE-LANGERBRUGGE, SINT-KRUIS-WINKEL, DESTELDONK, RIEME EN ZELZATE

ACTIENUMMER:

L6 en L3

INITIATIEFNEMERS

De betrokken gemeenten, De Werkvennootschap en het Agentschap Wegen en Verkeer.

PARTNERS

Parket, bevoegde politiediensten, het Vlaamse Departement MOW (afdeling Beleid, Mobiliteit en Verkeersveiligheid, North Sea Port, ….

OMSCHRIJVING

Het installeren van vrachtwagensluizen en een set aan bijhorende maatregelen om de verkeersoverlast van het doorgaand vrachtverkeer in de betrokken woonkernen te beperken en het economisch verkeer te scheiden van het lokaal verkeer.

STAND VAN ZAKEN

Linkeroever

In oktober 2009 werden maatregelen op de linkeroever (Kerkbrugge-Langerbrugge, Doornzele, Rieme en Zelzate) uitgevoerd, waaronder het opstarten van een elektronische vrachtwagensluis te Rieme.

Eind 2018/begin2019 werd een fysieke vrachtwagensluis geplaatst in de Kluizensesteenweg op het grondgebied van Evergem.

In 2020 en 2021 werden een set maatregelen uitgerold ter reductie van de snelheid en het verhogen verkeersveiligheid in Doornzele-Dries.

Rechteroever

Verkeerstellingen in het voorjaar van 2011 leerden dat binnen de maas ‘N449-N70-R4’ slechts 5 % van het vrachtverkeer doorgaand vrachtverkeer is. Op 26 januari, 30 augustus en 28 september vond overleg plaats met Gent-Wachtebeke en Lochristi over een samenhangend pakket van maatregelen. In het najaar van 2011 is gestart met de uitvoering van deze maatregelen. Er wordt niet gewerkt met digitale vrachtwagensluizen gezien het beperkte percentage doorgaand vrachtverkeer.

In het kader van het project R4WO werd in 2019 een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en een geïntegreerde milieueffectrapportage opgemaakt voor de uitgewerkte knoop te Wachtebeke. Uit de effectenbeoordeling blijkt een verkeerstoename op de N449 doorheen Wachtebeke ten gevolge van het plan (deels door toename lokaal verkeer, deels door toename ongewenst sluipverkeer). Daarom werd beslist om als ‘milderende maatregel’ een monitoring uit te laten voeren van het (sluip)verkeer doorheen Wachtebeke (cordontellingen) en indien nodig een flankerend beleid uit te voeren om het sluipverkeer te ontmoedigen. Dit in opdracht van De Werkvennootschap en onder de coördinatie van het Projectbureau Gentse Kanaalzone.

Zelzate-Sas van Gent

In 2012 werd een bijkomend grensoverschrijdend verkeersonderzoek uitgevoerd te Zelzate en Sas van Gent in het kader van Interregproject Grenzeloze Kanaalzone (zie verder). Het onderzoek brengt de verschillende vrachtwagenstromen in en rond Zelzate in beeld en reikt maatregelen aan om de aanwezige problematiek van doorgaand vrachtverkeer in de woonkernen van Zelzate en Sas Van Gent op te lossen. Op maandag 18 augustus 2014 werden alle uitgevoerde maatregelen om het doorgaand vrachtverkeer uit het centrum van Zelzate te verbannen aan de pers voorgesteld. Eén van de uitgevoerde maatregelen voorziet in het invoeren van een hoogtebeperking in combinatie met een digitale vrachtwagensluis. De sluis werd op 18 augustus 2014 officieel in gebruik genomen.

Andere uitgewerkte maatregelen zijn:

- het plaatsen van een aangepaste bewegwijzering waar nodig;
- het promoten van uitgestippelde vrachtwagenroutes door de GPS-operatoren;
- het voeren van een goede communicatie naar bewoners en bedrijven. Dit door middel van nieuwsbrieven, de website Project Gentse Kanaalzone, het Project Grenzeloze Kanaalzone, de verspreiding van een geactualiseerde folder 'wegwijs in de haven van Gent' die specifiek gericht is aan de vrachtwagenbestuurders.

Het grensoverschrijdend verkeersonderzoek vond plaats in opdracht van het Projectbureau en dit in nauwe samenwerking met alle bevoegde partners (waaronder de Vlaamse overheid, de provincie Zeeland, Terneuzen en Zelzate, North Sea Port).

PLANNING

- Begin januari 2021 werd gestart met de werken ter heraanleg van de dorpskern te Rieme. De totale uitvoeringstermijn bedraagt ongeveer 2 jaar. De herinrichting van de doortocht Kanaalstraat-Puinenstraat maakt hier deel van uit. Tijdens de uitvoering van de werken wordt de elektronische vrachtwagensluis te Rieme verwijderd omdat deze niet langer nodig is door alle eerder uitgevoerde acties ter verbetering van de verkeersleefbaarheid te Rieme (zie actie 3.4).
- Vóór de start der werken wordt een eerste monitoring opgestart van het (sluip)verkeer doorheen Wachtebeke (cordontellingen), als nulmeting vóór de werken waardoor het effect van de knoop te Wachtebeke na herinrichting ten volle kan worden geëvalueerd.
- Verdere evaluatie van het doorgaand vrachtverkeer op plaatsen waar ongewenste verkeerseffecten worden vastgesteld.
- In het voorjaar 2022 zal een vrachtwagenportiek geplaatst worden ter hoogte van grens Doornzele Dries - Terdonkplein

3.4. UITVOERING GEFASEERDE OPLOSSING TER VERBETERING VAN DE VERKEERSLEEFBAARHEIDSPROBLEMATIEK TE RIEME

ACTIENUMMER:

I5, I8.2, I18, L3

INITIATIEFNEMERS

Projectbureau Gentse Kanaalzone, gemeente Evergem, AWV, North Sea Port

PARTNERS

stad Gent, gemeente Zelzate, provinciale Dienst Mobiliteit, …

OMSCHRIJVING

Het uitvoeren van verschillende maatregelen om overlast van het doorgaand vrachtverkeer in de dorpskom van Rieme te verminderen en een veiliger fietsroute te creëren tussen Rieme en Zelzate. Zo worden onder meer infrastructurele maatregelen voorbereid zoals de doortochtherinrichting Kanaalstraat-Puinenstraat, de aanleg van een bovenlokale functionele fietsverbinding richting Zelzate ….

STAND VAN ZAKEN

Overleg sinds 2003. Uitvoering stappenplan sinds 2005: ontsluitingsweg rond Kluizendok, realisatie van de private ontsluitingsweg Mervielde, maatregelen voor het weren van het doorgaand vrachtverkeer met o.a. digitale vrachtwagensluis, de realisatie van nieuwe ontsluitingsinfrastructuur op het bedrijventerrein Rieme-Noord met aansluiting op R4 en N474, … (zie ook acties 1.3., 1.4., 3.1. en 3.2.).

PLANNING

Verderzetting van de maatregelen voor het weren van het doorgaand vrachtverkeer. Zo zijn in januari 2021 de werken opgestart ter herinrichting van de dorpskern te Rieme. (zie ook actie 3.3.).

3.5. INITIATIEVEN VOOR DE UITBOUW VAN EEN VEILIG EN AANTREKKELIJK FIETSROUTENETWERK

ACTIENUMMER:

I17

INITIATIEFNEMERS

Projectbureau Gentse Kanaalzone samen met Provinciale Dienst Mobiliteit.

PARTNERS

stad Gent, gemeenten Evergem, Zelzate, Wachtebeke, Lochristi, Assenede, AWV, MOW-BMV, RV, VLM, North Sea Port, Voka-Vegho, Fietsersbond, ….

OMSCHRIJVING

In 2018 werd een 'raamplan fiets voor de Gentse Kanaalzone' uitgewerkt. Het betreft de opmaak van een visie op het globaal uit te bouwen fietsroutenetwerk in en rond de Gentse zeehaven. De uit te werken visie heeft zowel betrekking op het bovenlokale functionele fietsnetwerk als op het aansluitend lokale functionele fietsnetwerk. De fietssnelwegen vormen de prioritaire assen van dit netwerk en verbinden de verschillende attractiepolen. De uitgewerkte visie werd vervolgens vertaald in concrete en realiseerbare acties met prioriteitstelling. Dit moet de verschillende wegbeheerders toelaten, om samen en gericht, de gewenste fietsinfrastructuur op het terrein te realiseren. Bij de opmaak van het 'raamplan fiets' werd ook aandacht besteed aan de manier waarop de woon-werkverplaatsingen met de fiets op een eenvoudige en gebruiksvriendelijke manier kunnen worden gecommuniceerd naar de huidige en de toekomstige fietsgebruikers.

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

In 2017 werd het visiedocument 'raamplan fiets voor de Gentse Kanaalzone' toegelicht aan de Stuurgroep van het Netwerk Gentse Kanaalzone. Op 25 juli 2018 werd het raamplan gunstig geadviseerd door de kwaliteitsadviseur van de Regionale Mobiliteitscommissie van het Departement MOW. Op 22 november 2018 werd het visiedocument goedgekeurd door de Deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen.

Uit het uitgevoerde mobiliteitsonderzoek in de Gentse haven van 2021 (in opdracht van Voka-Vegho) blijkt dat de stijgende populariteit van de fiets zich in de Gentse haven doorzet. In 2021 gebruikt meer 27 % van de werknemers de fiets voor woon-werkverplaatsingen. In 2008 ging het om 8,9% van de werknemers, in 2017 was dat aandeel al gegroeid tot 20,3%. Dat was meteen al flink meer dan het Vlaams gemiddelde van 16,4% (2017). Zowel vanuit mobiliteitsoogpunt als vanuit klimaatinvalshoek is dat een goede zaak. Het verhoogt de gevoeligheid van (meer) fietsers, actoren en instanties over de kwaliteit en de veiligheid van het woon-werk-fietsen. Ook de snelle intrede van elektrische fietsen, snelfietsen en het blijvend hoog aantal ongevallen met fietsen in de kanaalzone (de laatste drie jaar gemiddeld 120 per jaar) dragen aan die (terechte) gevoeligheid en luide roep naar snelle verbetering bij.

Om de fietsveiligheid in de Gentse Kanaalzone te verbeteren heeft de Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken aan de gouverneur gevraagd om de werkzaamheden te coördineren om samen met de verschillende bevoegde actoren het huidige fietsbeleid in het Gentse Havengebied te evalueren.

Eind 2021 is gestart met de evaluatie van het opgemaakte Raamplan Fiets. Het is de bedoeling om de krachten van de verschillende actoren te bundelen en versneld tot acties en realisaties te komen om minstens de gevaarlijkste punten weg te werken. De resultaten van deze evaluatie worden voorgesteld op een Staten-Generaal 'Veilig fietsen in de Gentse Kanaalzone' die in het voorjaar van 2022 plaatsvindt. Op de Staten-Generaal zal de problematiek, de reeds uitgevoerde en nog geplande acties worden belicht om zo de

bewustwording bij de publieke opinie aan te scherpen en nieuwe initiatieven af te spreken om het fietsbeleid in de toekomst beter te kunnen monitoren en vormgeven. Indien mogelijk worden binnen de beperkte beschikbare middelen bij de betrokken instanties een aantal extra prioriteiten naar voor geschoven om de eerstkomende jaren zware knelpunten versneld weg te werken.

3.6. OPTIMALISERING OOST-WESTVERBINDINGEN IN DE KANAALZONE

ACTIENUMMER:

I7

INITIATIEFNEMERS

Bouw Verapazbrug (1) - AWV

Bouw nieuwe Meulestedebrug (2) - De Vlaamse Waterweg

Sifferverbinding (3) – AWV/ De Werkvennootschap (?)

PARTNERS

stad Gent, North Sea Port, RV, provincie ….

OMSCHRIJVING

De optimalisering van de oost-westverbindingen omvat zowel

de (her)inrichting van de bestaande infrastructuur - waaronder de nieuw aan te leggen Meulestedebrug (1), de Verapazbrug (2), de Sifferverbinding (3) en de voorlopige zuidelijke havenring (4), zie actie 3.10 (onderzoek ter actualisatie raamplan voorlopige zuidelijke havenring).

Vanuit het onderzoek in het kader van de opmaak van het masterplan voor Zelzate komt nog een 5e belangrijke oost-westverbinding in beeld en dat is met name de knoop ter hoogte van de Zelzatetunnel waar op termijn een nieuwe verdiepte tunnel komt waarlangs zowel de E34 zal lopen en op langer termijn mogelijk ook de havenspoorlijn L77, pijpleidingentunnel (kaderend binnen CUST) en fietserstunnel, zie actie 3.14 (conceptuele ontwerpoefening Zelzate).

3.7. INITIATIEVEN VOOR DE AANPAK VAN DE ONTSLUITINGSPROBLEMATIEK TERREIN DARSEN (SINGEL) NAAR R4 EN STEDELIJK VERKEERSNET

ACTIENUMMER:

L4

INITIATIEFNEMERS

AWV

PARTNERS

stad Gent, North Sea Port, Infrabel, ….

OMSCHRIJVING

De ontsluitingsproblematiek kwam uitdrukkelijk aan bod bij de uitwerking van een geactualiseerd raamplan voor de voorlopige zuidelijke havenring, namelijk het geactualiseerde streefbeeld voor de N424 en de overige wegen tussen de Eisenhowerlaan (R4 Oost) en de Evergemsesteenweg (R4 West) (zie actie 3.10).

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Het onderzoek ter opmaak van een geactualiseerd raamplan voor de voorlopige zuidelijk havenring werd in 2021 afgerond. Eind 2021 werd door alle betrokken partners bestuurlijk akte genomen van het gefinaliseerde eindrapport en werden twee overeenkomsten bestuurlijk goedgekeurd (de globale intentieovereenkomst en een eerste samenwerkingsovereenkomst) (zie actie 3.10). In 2012 werkte North Sea Port een inrichtingsplan uit voor de Darsen (zie actie 1.8.) dat midden 2013 werd afgewerkt. Infrabel is gestart met de aanleg van een vereenvoudigd knooppunt Hogeweg-Singel op basis van een technisch ontwerp dat samen met AWV, stad Gent en North Sea Port is opgemaakt. Het aantal gelijkvloerse spoorkruisingen voor wat betreft het auto- en vrachtverkeer wordt herleid tot 1 ter hoogte van de Singel. Deze werken werden begin 2022 gefinaliseerd.

Om op middellange termijn een ongelijkvloerse verknoping van de fietssnelwegen F40-F400 met het spoor en de weg mogelijk te maken zal op korte termijn de conceptueel uitgetekende fietsbrug in bovengenoemd raamplan (zie actie 3.10) verder ontwerpmatig worden uitgewerkt. Op langere termijn wordt verder werk gemaakt van een verkeersknooppunt dat voor alle modi ongelijkvloerse kruisingen met het spoor voorziet.

3.8. VOORZIEN VAN DUURZAAM EN COLLECTIEF VERVOER NAAR DE BEDRIJVENZONES IN HET HAVENGEBIED

ACTIENUMMER:

I14, I16

INITIATIEFNEMERS

Havenactieplan: dienst Werk van de Stad Gent (algemeen coördinator)

Haalbaarheidsstudie busverbinding Gent Terneuzen: Departement MOW, Provincie Zeeland en Provincie Oost-Vlaanderen

PARTNERS

- Lokale overheid: Stad Gent, Evergem, Zelzate, Terneuzen, Vlissingen, Borsele
- Provinciale overheid: Oost-Vlaanderen & Zeeland
- Werkgeverorganisaties: Unizo Oost-Vlaanderen, Voka-VeGHO, Portiz (VNO-NCW Zeeland)
- Arbeidsbemiddelaars: VDAB, WSP Terneuzen, UWV
- Havenbedrijf: North Sea Port
- Max Mobiel en De Lijn
- Werkgevers

OMSCHRIJVING

Voorzien van duurzaam en collectief vervoer naar de bedrijvenzones in het havengebied ter bevordering van de tewerkstelling en ter ondersteuning van de duurzame mobiliteit. Deze actie is vooral gericht op:

1. Collectief vervoer aantrekkelijker maken (o.m. i.s.m. Max Mobiel en Carpoolplaza);
2. Fietsgebruik aantrekkelijker maken (o.m. i.s.m. Max Mobiel, Stad Gent en de Fietsersbond);
3. Sensibilisering en promotie van duurzaam woon-werkverkeer.

STAND VAN ZAKEN

Uit het driejaarlijks mobiliteitsonderzoek van Voka/Vegho blijkt een stijgende populariteit van de fiets in de Gentse haven. Zo gebruikt in 2021 maar liefst 27% van de werknemers de fiets als hoofdvervoermiddel voor woon-werkverplaatsingen. In 2008 ging het om 8,9% van de werknemers.. Dat is meteen flink meer dan het Vlaams gemiddelde van 16,4%.

Havenactieplan – Interreg ‘North Sea Port Talent’

In juni 2018 engageerden verschillende Vlaamse en Nederlandse partners zich tot het uitwerken van een Havenactieplan voor North Sea Port. Dit plan focust zich op tewerkstelling & (grensoverschrijdende) mobiliteit in de haven. Het plan heeft tot doel vacatures sneller & gemakkelijker te laten invullen door bepaalde hinderpalen, direct en indirect verbonden aan de arbeidsmarkt, aan te pakken.

Er werden 4 werkgroepen samengesteld. Deze zetten in op volgende thema’s: 1) vacatures bekendmaken, 2) vacaturegericht opleiden, 3) in de haven geraken, 4) over de grens geraken. Deze werkgroepen definieerden in de loop van het traject verschillende acties.

In 2020 heeft de Stad Gent ism. de partners het Interregdossier ‘North Sea Port Talent’ ingediend. Deze aanvraag beoogt onder meer de installatie van een eerste hoppinpunt in de kanaalzone. Het Interregdossier werd goedgekeurd in het voorjaar van 2021. Hierdoor kan de planfase van een hoppinpunt Langerbrugge -Evergem en de vervolmaking van de fietssnelweg F402 op het Langerbrugge-Eiland aangevat worden. Dit hoppinpunt focust op de overstap bus (toekomstige kernnetlijn 55) – fiets en de bereikbaarheid van Kleine Nest, Grote Nest en de omgeving Volvo – Honda.

Haalbaarheidsstudie busverbinding Gent – Terneuzen

Eind 2024 eindigt de huidige concessie voor openbaar vervoer in de Provincie Zeeland. Het uitschrijven van een nieuwe concessie is een nieuwe opportuniteit voor de installatie van een duurzame, hoogwaardige en snelle busverbinding tussen Gent en Terneuzen. Een dergelijke busverbinding kan ook een relevant zijn voor de ontsluiting van grote tussenliggende kernen en tewerkstellingspolen. Door het ontbreken van een goed grensoverschrijdend verkeersmodel is er vandaag onvoldoende data om het potentieel en de levensvatbaarheid van een dergelijk buslijn te onderbouwen. Om tegemoet te komen aan dit gekend probleem en het momentum van de nieuwe concessie maximaal te pakken hebben de Provincie Zeeland, Departement MOW en de Provincie Oost-Vlaanderen besloten om op een alternatieve manier het potentieel te onderzoeken middels een haalbaarheidsonderzoek busverbinding Gent – Terneuzen. Dit initiatief geeft mee invulling aan het strategisch plan ‘Wel-varende kanaalzone’ waarin gepleit wordt voor een verhoogde frequentie aan buslijnen op beide R4’s in afwachting van een personentreinverbinding.

In de 2de jaarhelft van 2021 was er verkenning en dialoog op welke manier deze overheidsopdracht kan gefinancierd en in de markt worden gezet.

In december 2021 werd op initiatief van de Provincie Zeeland een marktbevraging georganiseerd.

Havenactieplan – Interreg ‘North Sea Port Talent’

Verdere opvolging, evaluatie en aansturing van het Havenactieplan.

Eerste kwartaal 2022: opmaak bestek ontwerpend onderzoek hoppinpunt Langerbrugge – Evergem en vervolmaking fietssnelweg F402 op het Langerbrugge-Eiland in uitvoering van ‘North Sea Port Talent’.

Haalbaarheidsstudie busverbinding Gent – Terneuzen

PLANNING

Januari – februari 2022: gunning opdracht en startvergadering

Juli 2022: oplevering studie

3.9. UITBOUW VAN DE SPOORLIJN GENT-ZELZATE-TERNEUZEN

ACTIENUMMER:

I15, I14

INITIATIEFNEMERS

1) Strategisch project 'Trein Gent – Terneuzen' (TGT)
2) NMBS
3) Infrabel
4) Project Grenzeloze Kanaalzone: verbeteren grensoverschrijdende busverbinding (zie verder)
5) Vlaamse overheid
6) Gent, Zelzate, Evergem, Terneuzen, provincie Oost-Vlaanderen en provincie Zeeland
7) North Sea Port – 'Rail Gent – Terneuzen' (RGT)

PARTNERS

Gent, Zelzate, Evergem Terneuzen, provincie Oost-Vlaanderen, provincie Zeeland, Vlaamse overheid, federale overheid, Infrabel, betrokken bedrijven en bewonersgroepen, North Sea Port,…

OMSCHRIJVING

Onderzoek naar de mogelijkheden voor personenvervoer langs beide R4's tussen Gent/ Evergem en Zelzate, eventueel naar Nederland.

STAND VAN ZAKEN

2008: Potentieel onderzoek innovatieve vervoersystemen haven Gent-Oost (Voka/Vegho).

2009: Haalbaarheidsstudie lightrail (NMBS): hoge kostendekkingsgraad maar investering blijkt geen prioriteit te zijn omwille van krappe budgettaire ruimte bij NMBS/Infrabel.

2010: Interreg Project Grenzeloze Kanaalzone: onderzoek ter verbetering grensoverschrijdende busverbinding uitgevoerd. Uit deze studie bleek een betere grensoverschrijdende busverbinding om financiële redenen niet haalbaar te zijn.

2017: start CEF-Project Rail Ghent Terneuzen (RGT): binnen dit project onderzoeken projectpartners North Sea Port, provincie Oost-Vlaanderen, provincie Zeeland, stad Gent en gemeente Terneuzen een optimale grensoverschrijdende spoorinfrastructuur. RGT focust op goederenspoor en brengt in, beperktere, mate ook een spoorverbinding voor personen tussen Gent e-n Terneuzen mee in beeld. Meer info: www.railghentterneuzen.eu.

14 December 2017: federale ministerraad neemt volgende voorkeursbeslissing:

'Indien er effectief Europese subsidies worden ontvangen in het kader van de elektrificatie van de lijn Mol - Hamont, zal de federale regering de voorkeur geven aan de ondertekening van een bijkomend uitvoerend samenwerkingsakkoord voor de herbesteding van deze geldmiddelen aan het project van de L204.'

De mogelijke Europese subsidies werden initieel ingeschat op een bedrag van 18,2 miljoen euro. Door kostenbesparing worden thans, in 2020, Europese subsidies ten bedrage van 10,8 miljoen euro verwacht.

Januari 2018: potentieelstudie personenvervoer (RGT): Deze potentieelstudie onderzoekt personenvervoer binnen een grensoverschrijdende context en brengt verschillende opties - oostoever vs. westoever - in beeld. De verlenging van L204, de realisatie van de missing spoorlink Zelzate - Axelse Vlakte, is één van de scenario's om personenvervoer te realiseren tussen Gent - Sint - Pieters en Terneuzen.

April 2018: potentieelstudie personenvervoer (NMBS): onderzoek naar het installeren van personenvervoer op de bestaande goederenspoorlijn L204. De potentie van Zelzate en een mogelijke verlenging richting Terneuzen wordt niet in beeld gebracht.

Juni 2018: synthesenota potentieelstudies (studiebureau Omgeving): Beide studies zijn benaderingen en eerste filteringen die verdere verfijning vragen. De potentieelstudie van RGT brengt verschillende opties in beeld en concludeert dat personenspoor op de oostoever en op L204 thans de meeste potentie heeft. Het reizigerspotentieel voor een dergelijke spoorlijn is vergelijkbaar met soortgelijke grensoverschrijdende regionale spoorlijnen en heeft, zonder bijzondere stimulansen richting openbaar vervoer, een vervoerwaarde van 2 tot 3.000 ritten per dag. Een combinatie van goederen- en personenvervoer op L204 is technisch realiseerbaar binnen een gefaseerde en adaptieve aanpak.

5 oktober 2018: uitvoerend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en het Vlaamse Gewest betreffende de realisatie van prioritaire spoorwegprojecten die genieten van bijkomende financiering van het Vlaamse Gewest.

Het uitvoerend samenwerkingsakkoord voorziet studiemiddelen en investeringsbudget in functie van de opwaardering van L204:

- Studie: Infrabel plant een capaciteitsstudie, een potentieel-analyse en een kosten-batenanalyse (1 miljoen voor L58 en L204 euro SMIP – federale bijdrage)
- Investering: afschaffen van de overwegen L204 (11,10 miljoen euro Vlaamse cofinanciering)

De opwaardering beoogt het opdrijven van de operationele snelheid van 40 naar 80 km/u en spoorwerken (bijkomende wissels, aanleg van een wijkspoor, 1 km bijkomend 2de spoor en een nieuwe bedding tussen Gent-Noord en Zelzate).

Voor de grensoverschrijdende spoorverbinding tussen Gent en Terneuzen, binnen één toonaangevend havengebied, zullen Europese middelen gesolliciteerd worden om het project mee te financieren.

Tenslotte voorziet het akkoord ook in 4,8 miljoen euro aan federale middelen voor de aanpassing van de haven van Gent aan de Europese normen inzake goederenvervoer.

18 december 2018: goedkeuring van het strategisch project 'Trein Gent – Terneuzen'(TGT) door de Vlaamse overheid (subsidie voor projecten in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan). Doelstelling is het verhaal rond personenvervoer verder uitdiepen. De spoorlijn 204 'Gent-Zelzate-Terneuzen' uitbouwen tot een tweede ruimtelijke en economische drager van de kanaalzone wordt hiermee gesubsidieerd voor een periode van 3 jaar. 2018 – 2019: project R4WO voorziet onder meer in het ombouwen van de R4-Oost tot een primaire weg cat. II. Het referentieontwerp voor het wegsegment tussen het einde van L204 en de grens met Nederland werd opgemaakt met inbegrip van de integratie van een spoortracé ter verlenging van L204 richting Nederland. Het referentieontwerp is spoorrobuust door integratie van 3 spoorkokers.

juli 2019: officiële start van het strategisch project TGT met in eerste instantie focus op:

- Uittekenen van eigen projectstructuur en integratie ervan met RGT + uniforme bestuurlijke aansturing;
- Nastreven nauwere betrokkenheid van Evergem en Zelzate binnen spoorprojecten;
- Verdere oplossingsgerichte verfijning van spoortracé in relatie met project R4WO en ter hoogte van Zelzate binnen een WG;
- Opzetten van een gecoördineerde public affairs / lobby met RGT;
- Eerste verkenning rond mogelijke inzet van duurzame modi.

30 september 2019: Vlaams regeerakkoord duidt de 11 Vlaamse spoorprioriteiten, waaronder L204, aan als *'belangrijke investeringsprojecten voor de volgende regeerperiode'*. Ook zijn er duidelijke ambities richting een duurzame modal shift met een verdere verschuiving van weg naar spoor.

3 december 2019: motie Schonis (NL), unaniem aangenomen door de Tweede Kamer, verzoekt de regering *'om als onderdeel van de adaptieve strategie het project spoor Terneuzen-Gent op basis van de reeds uitgevoerde MKBA verder te onderzoeken, inclusief de mogelijkheden voor gezamenlijke financiering en het afstemmen van de procedures in België en Nederland met het oog op het opnemen van dit project in het MIRT 2020, en de Kamer over de voortgang hiervan te informeren.'*

29 mei 2020: herbevestiging van de voorkeursbeslissing van de federale ministerraad dd. 14 december 2017 door minister Bellot en minister Peeters. De verkregen EU-subsidies voor de elektrificatie van de spoorlijn Hamont – Achel worden blijvend toegewezen aan het 'project van de L204'. In onderlinge afstemming tussen de partners wordt besloten om met deze middelen ten bedrage van ongeveer 10,8 miljoen euro de financiering te regelen van de spoorkokers onder de R4-Oost en A11/N49/E34, noodzakelijk voor een eventuele toekomstige verlenging van de spoorlijn L204 richting Terneuzen.

11 juni 2020: unanieme goedkeuring van de federale resolutie waarin de federale regering wordt verzocht om:

- *'aan te dringen dat Infrabel de budgetten voor de spoorlijn L204 besteedt zoals voorzien in het SMIP 2018-2031, waarbij zo snel als mogelijk gestart wordt met de potentieel- en haalbaarheidsstudie over de spoorlijn L204;*
- *met de Vlaamse regering te overleggen om de geplande Vlaamse investeringen inzake het afschaffen van de overwegen op spoorlijn L204 uit te voeren zoals vastgelegd in het samenwerkingsakkoord;met de Nederlandse regering tot een gemeenschappelijke visie te komen over het grensoverschrijdende spoornetwerk voor goederen en personen in de kanaal-zone tussen Gent en Terneuzen.'*

24 februari 2021: België, Vlaanderen en Nederland ondertekenen op 24 februari 2021 een intentieverklaring. In deze intentieverklaring zijn afspraken gemaakt tussen alle partijen en ook eerste financiering vastgelegd met het oog op een verbetering en uitbreiding van het grensoverschrijdend spoor in het belang van goederen en personen.

15 december 2021: definitieve goedkeuring en samenwerkingsakkoord 'Conceptuele ontwerpoefening Zelzate' (COZ). Deze ontwerpoefening beoogt een goed geïntegreerd en robuust infrastructuurlandschap voor de complexe en multimodale opgave in en rond Zelzate. 'Spoor' is binnen deze oefening een prominent vraagstuk met onder meer de verdere verfijning van 'stationsomgeving Zelzate', de integratie van de missing spoorlink Zelzate – Axelse Vlakte en de havenspoorlijn langsheen de E34. COZ geeft zo mee invulling aan een aantal doelstellingen van het strategisch project. Voor nadere toelichting en een stand van zaken betreffende COZ wordt verwezen naar actie '3.15. Conceptuele ontwerpoefening Zelzate'.

PLANNING

2022

- Verder opvolgen van RGT;
- Samen met de partners een oplossingsgerichte consensus bereiken voor de spoordoortocht in Zelzate (en andere bovenlokale infrastructuuropgaven) door onder meer in te zetten op COZ (zie actie ‘3.15 Conceptuele ontwerpoefening Zelzate’)
- Verderzetting gezamenlijke public affairs / lobby
- Verder opvolgen stuurgroep haalbaarheidsstudies (Vlaamse spoorprioriteiten) met oa. L204;
- Verdere ondersteuningtestproject waterstoflocomotief;

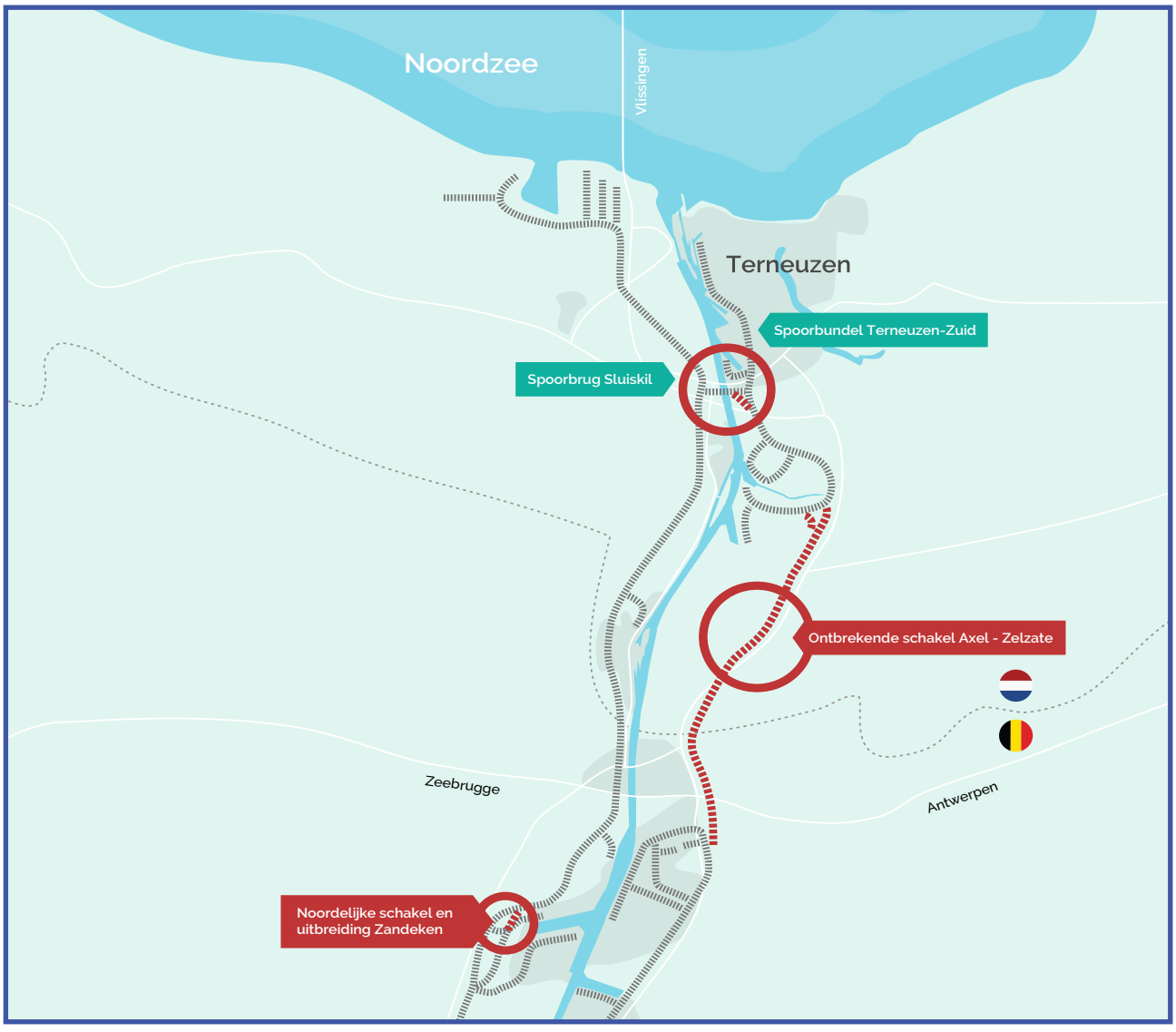

3.10. ONDERZOEK TER ACTUALISATIE RAAMPLAN VOORLOPIGE ZUIDELIJKE HAVENRING

ACTIENUMMER:

I7

INITIATIEFNEMERS

Projectbureau Gentse Kanaalzone

PARTNERS

AWV, De Werkvennootschap, MOW, stad Gent, North Sea Port, Infrabel, provincie, De Vlaamse Waterweg, De Lijn, Voka-Vegho, bevoorrechte getuigen, ….

OMSCHRIJVING

Met deze studie wordt onderzocht op welke manier de voorlopige zuidelijke havenring in de toekomst heringericht kan worden om de leefkwaliteit van de aangrenzende woongebieden te verbeteren en het economisch functioneren van de (haven)bedrijven te verzekeren. Het te onderzoeken traject loopt vanaf het kruispunt Brico (kruispunt Industrieweg/ Zeeschipstraat) via de Meulestedebrug tot aan het knooppunt Eurosilo (kruispunt John F Kennedylaan/ Dwight Eisenhowerlaan).

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

In de periode 2004-2005 werd voor de zuidelijke oost-westverbinding tussen R4-oost en R4-west een eerste raamplan voor de voorlopige zuidelijke havenring Gent opgemaakt. In dit raamplan werden 2 mogelijke routes voor doorgaand verkeer in overweging genomen, de route New Orleansstraat en de route Port Arthurlaan. Uiteindelijk werd toen geen definitieve keuze gemaakt.

De stad Gent en de bewoners van de werf Mobiliteit van Muide-Meulestede Morgen zijn vragende partij om te onderzoeken welke de randvoorwaarden zijn om het doorgaand verkeer van de New Orleansstraat naar de Port Arthurlaan te verschuiven.

In 2019 werd in opdracht van het Projectbureau Gentse Kanaalzone en in overleg met alle betrokken partijen de werkzaamheden opgestart om een ‘geactualiseerd raamplan voor de voorlopige zuidelijke havenring’ op te maken.

Onderzocht werd hoe de voorlopige zuidelijke havenring voor alle weggebruikers vlotter en veiliger ingericht kan worden en hoe we de impact op de wijken kunnen milderen. Het onderzoek is in 2021 afgerond.

Het raamplan voor de voorlopige zuidelijke havenring bevat een conceptuele visie op de globaal uit te bouwen weg-, spoor- en fietsinfrastructuur.

Eind 2021 werd door alle betrokken Partners bestuurlijk akte genomen van het gefinaliseerde eindrapport en werden twee overeenkomsten bestuurlijk goedgekeurd (de globale intentieovereenkomst en een eerste samenwerkingsovereenkomst).

In de globale intentieovereenkomst wordt de intentie uitgesproken door alle partners om samen verder werk te maken van de conceptueel uitgewerkte visie. Volgende acties worden onder meer voorzien:

- een op te starten ruimtelijk ontwerpend onderzoek voor het knooppunt Afrikalaan-Vliegtuiglaan, inclusief overige ongelijkvloerse kruisingen in de omgeving (waarvoor een eerste samenwerkingsovereenkomst werd goedgekeurd die de opstart voorziet in het voorjaar van 2022);
- de asverschuiving van de New Orleansstraat naar de Port Arthurlaan;
- de opmaak van een integrale ontwerpoefening tot en met een aanbestedingsklaar dossier als eerste stap ter realisatie van de conceptueel uitgetekende fietsbrug op het knooppunt Hogeweg/Singel

(voorzien op korte termijn);

- de aanleg van de fietsbrug zelf ter hoogte van het knooppunt Hogeweg/Singel, als tweede stap naar realisatie toe;
- verder onderzoek ter definitieve herinrichting knooppunt Hoge Weg/Singel (op langere termijn);
- de realisatie van de missing link fietssnelweg F42 vanaf de Spesbroekstraat richting de Buitensingel. De Provinciale dienst Mobiliteit gaat in 2022 het haalbaar geachte tracé vanaf de Spesbroekstraat richting Buitensingel verder afwegen ten opzichte van andere mogelijk geachte tracés in overleg met de Stad Gent en het Vlaams Gewest. De uiteindelijke definitieve tracékeuze wordt door middel van startnota voorgelegd aan de wijzigingscommissie BFF en de Vervoersregioraad Gent;
- de tussentijdse optimalisatie van het bestaande kruispunt Afrikalaan/Vliegtuiglaan en de bestaande overweg in afwachting van een definitieve herinrichting van het knooppunt Afrikalaan;
- …..

In het voorjaar van 2022 worden de onderzoeksresultaten teruggekoppeld naar de betrokken bewoners en bedrijven.

impressie conceptstudie voorlopige zuidelijke havenring Projectbureau Gentse Kanaalzone (2021 OMGEVING bv)

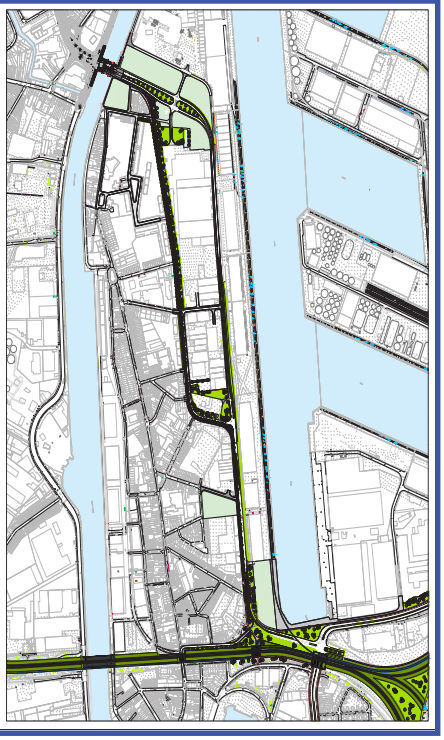

3.11. ONDERZOEK NAAR GRENSOVERSCHRIJDEND BUISLEIDINGENNETWERK (CUST)

ACTIENUMMER:

I12

INITIATIEFNEMERS

North Sea Port, de Stad Gent & Smart Delta Resources , de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Oost-Vlaanderen, de Provincie Zeeland en de ministeries van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Infrastructuur en Waterstaat (I&W) in Nederland SDR (Smart Delta Resources)

PARTNERS

Stad Gent, North Sea Port, Provincie Oost-Vlaanderen, Provincie Zeeland

OMSCHRIJVING

Vanuit de ambities om verder in te zetten op een duurzame modal shift, een groene energietransitie en een circulaire economie is naast investeren in spoorinfrastructuur ook investeren in de vierde modus, deze van de buisleidingen een belangrijke insteek. Met het project **Clean Underground Sustainable Transport (CUST)** onderzoeken North Sea Port, de Stad Gent samen met de andere partners binnen Smart Delta Resources de grootschalige uitrol van buisleidingeninfrastructuur binnen en buiten het havengebied voor uitwisseling van (rest)stromen.

STAND VAN ZAKEN

In het kader van de werkzaamheden binnen Smart Delta Resources (SDR) wordt onderzoek gedaan naar de mogelijke realisatie van een grensoverschrijdend pijpleidingennetwerk voor uitwisseling van (rest)stromen. Men denkt hierbij aan een consortium tussen industrie, netwerkbedrijven, overheden en North Sea Port.

Samenwerking tussen overheden over de grens heen zal nodig zijn om de gewenste/kansrijke tracés planologisch en juridisch mogelijk te maken.

De overheden (Gent, provincie Zeeland en provincie Oost-Vlaanderen) financierden mee de zogenaamde CUST-studie (Clean Underground Sustainable Transport). In het rapport is een roadmap opgenomen met vervolgacties die deels door de overheden moeten worden opgepakt zoals het tijdig aanpassen van bestemmingsplannen/ruimtelijke uitvoeringsplannen. Het rapport doet ook voorstellen hoe dit gezamenlijke tussen overheden zou kunnen worden opgepakt.

PLANNING

In overleg met partners langs beide zijden van de grens wordt in 2021 een verdere verkenning van de zinvolheid van een gezamenlijk planinitiatief opgenomen.

3.12. VERVOERREGIO GENT

ACTIENUMMER:

INITIATIEFNEMERS

Vlaanderen - Vervoerregio

PARTNERS

MOW, steden & gemeenten, Provincie Oost-Vlaanderen, North Sea Port en De Lijn

OMSCHRIJVING

In 2019 werden de driehonderd Vlaamse gemeenten opgedeeld in vijftien vervoerregio's. Binnen deze vervoerregio's zitten de lokale besturen mee aan het stuur om de mobiliteitsuitdagingen in de omgeving aan te pakken. De Gentse Kanaalzone is onderdeel van de Vervoerregio Gent. Het Projectbureau Gentse Kanaalzone wordt mee betrokken binnen de verschillende fora.

STAND VAN ZAKEN

In 2020 werd bestuurlijke consensus bereikt betreffende het korte termijn OV-plan. Dit plan gaat, normaliter, in werking op 1 januari 2022.

In 2020 werd gestart met de opmaak van een regionaal mobiliteitsplan waarmee oa. doelstellingen op langere termijn worden gedefinieerd.

Op advies van het Projectbureau Gentse Kanaalzone werd een eerste mobipunt formeel erkend door de Vervoerregio. Verdere stappen richting realisatie van dit mobipunt worden opgenomen binnen de actie '3.9. Voorzien van duurzaam en collectief vervoer naar de bedrijvenzones in het havengebied'

PLANNING

Verdere deelname aan ambtelijke en bestuurlijke werkgroepen.

3.13. ESPON STISE

ACTIENUMMER:

INITIATIEFNEMERS

ESPON

PARTNERS

Provincie Zuid-Holland (lead), Amsterdam, Provincie Gelderland, Den Haag, Brussels hoofdstedelijk gewest, Vlaanderen, Metropolregion Rheinland, Regionalverband Ruhr, EU-metropool Lille, Projectbureau Gentse Kanaalzone, Isocarp en Metrex.

OMSCHRIJVING

STISE beoogt de verdere uitrol van duurzame transportinfrastructuur in de Eurodelta. In verschillende scenario's worden de gevolgen van beleidsmaatregelen op het transportnetwerk geanalyseerd om in een vervolgstap aanbevelingen te formuleren. De focus ligt op drie cruciale corridors in de Eurodelta: Rijn – Schelde, Rijn – Waal en Lille – Brussel. North Sea Port is onderdeel van de Rijn – Schelde corridor.

STAND VAN ZAKEN

2020

Deelname aan projectwerkgroep door het Projectbureau Gentse Kanaalzone

Interviews met stakeholders waaronder North Sea Port en het Projectbureau Gentse Kanaalzone

PLANNING

2021

Verdere opvolging, evaluatie en aansturing.

22 maart 2021: tussentijds rapport

21 september 2021: eindrapport

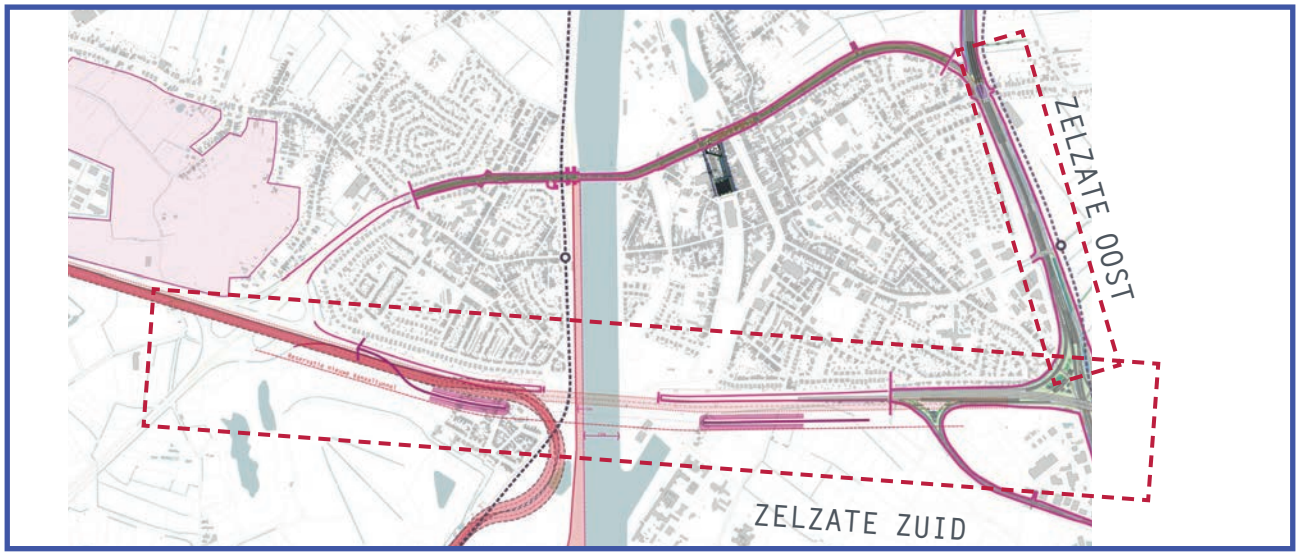

3.14. CONCEPTUELE ONTWERPOEFENING ZELZATE

ACTIENUMMER:

INITIATIEFNEMERS

Projectbureau Gentse Kanaalzone (coördinatie)

PARTNERS

Financiërende partners: Departement MOW, Departement Omgeving, Infrabel en het strategisch project 'Trein Gent – Terneuzen. Overige partners: Zelzate, North Sea Port, Maritieme Toegang, Agentschap Wegen en Verkeer, elke mogelijke infrabeheerder met bovenlokale opgaves,…

OMSCHRIJVING

Ter hoogte van de gemeente Zelzate komen heel wat te (her)ontwikkelen infrastructuren samen in combinatie met ruimtelijke ontwikkelingen: R4WO, pijpleidinginfrastructuur (CUST e.a.), spoorprojecten (Rail Gent Terneuzen, Trein Gent Terneuzen, Havenspoorlijn,…), kanaalaanpassingen, een nieuwe verdiepte Zelzatetunnel, de nieuwe Zelzatebrug,… Deze ontwikkelingen hebben, deels, een grensoverschrijdende impact en zoeken veelal dezelfde fysieke en planologische ruimte op.

Op dit moment is er echter geen toekomstbeeld vastgelegd voor alle te (her)ontwikkelen infrastructuren en ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van Zelzate. In de omgeving en bij verschillende stakeholders leeft de vraag naar een dergelijk toekomstbeeld. Deze opdracht wil, op basis van concepten en ontwerpend onderzoek, werk maken van de vormgeving van een dergelijk toekomstbeeld. Als eindproduct wordt onder meer een structuurschets beoogt als weergave van een goed ruimtelijk geïntegreerd en robuust infrastructuurlandschap van alle bestaande, geplande en gewenste (her)ontwikkelingen van de verschillende modi: weg (auto en fiets), spoor, nutsleidingen en water.

Op vraag van de minister van Mobiliteit en Openbare Werken en het Departement Mobiliteit en Openbare Werken wordt de projectcoördinatie waargenomen door het Projectbureau Gentse Kanaalzone.

STAND VAN ZAKEN

In 2021 werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen de financiërende en coördinerende partijen. Ook werd samen met alle partners consensus bereikt rond een bestek. Beiden werden finaal goedgekeurd door de Provincieraad in December 2021.

PLANNING

Eerste kwartaal 2022: gunning en start opdracht.

4. Acties voor de verbetering van de landschappelijke en ecologische structuur en beeld

4.1. BEHOUD VAN DE NATUURWAARDEN IN EN ROND DE KANAALZONE.

ACTIENUMMER:

LEB1, LEB3, L5 en V1

INITIATIEFNEMERS

MOW – Afdeling Algemeen Beleid (21 april 2008 t.e.m. 20 juni 2014)

Gouverneur (met ondersteuning van het Projectbureau Gentse Kanaalzone) (vanaf 20 juni 2014)

PARTNERS

Boerenbond, ABS, Natuurpunt, vzw Durme, Havenbedrijf, betrokken gemeenten, MOW, ANB, VLM, Departement Omgeving, DLO,…

OMSCHRIJVING

Doel van het project is de rechtszekerheid voor de havenontwikkeling binnen de krijtlijnen van het Vlaamse natuurbeleid.

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Op 25 mei 2018 werd het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Moervaartvallei Fase 1 voorlopig vastgesteld door de Vlaamse regering. Op dat moment werd het landinrichtingsproject Moervaartvallei ingesteld en tegelijk werd ook de raamovereenkomst Moervaartvallei goedgekeurd. Het Gewestelijk RUP Moervaartvallei Fase 1 is van kracht sinds 28 augustus 2018.

Door de Vlaamse Landmaatschappij werd 33 ha grond aangekocht die in het GRUP Moervaartvallei fase 2 de bestemming Natuur kreeg. De eerste fase van de inrichtingswerken werd uitgevoerd op deze locatie, gekend als 'Maaibos', in het kader van de natuurcompensatie voor het Zandeken in de Gentse Haven. De overleggroep Natuurcompensatie komt drie maal per jaar samen om de inrichting op te volgen. Daarnaast werd ook de natuurcompensatie ter hoogte van de locatie Kalvekant-Noord voorbereid.

De Planbegeleidingsgroep Landinrichting Moervaartvallei (PBG) kwam voor de tweede maal (digitaal) samen op 26 februari 2021. De PBG adviseert VLM bij de opmaak van landinrichtingsplannen voor de zones Kalvekant-Reepkens-Oostdonkstraat-Maaibos. Het expertenadvies natuurontwikkeling Maaibos en Kalvekant en de modelleringsstudie Moervaart-Zuidlede werden voorgesteld aan de Planbegeleidingsgroep begin 2021.VLM zal tegen de volgende PBG in het voorjaar van 2022 de inrichtingsconcepten, de maatregelen en een aanzet tot uitvoeringsprogramma (met uitwerking van partners en financiering) voor het LIP Kalvekant-Reepkens-Oostdonkstraat-Maaibos uitwerken.

Er wordt gewerkt aan een concreet actieplan voor Toerisme, Recreatie, Erfgoed en Landschap voor de Moervaartvallei, met aandacht voor publieke ontsluiting en verbinding in recreatieve routes naar omliggende kernen. De communicatie rond de Moervaartvallei en de natuurcompensatie zal opgekrikt worden, oa. op sociale media en via een nieuwsbrief.

Het Rivierpark Scheldevallei heeft zich op 15 september 2021 kandidaat Nationaal Park gesteld. Uit alle kandidaten zullen er zes geselecteerd worden die gedurende 1 jaar met Vlaamse subsidies een masterplan mogen voorbereiden om erkend te worden als Nationaal Park (max. 4 parken). De Moervaartvallei wordt in de kandidatuur van het Nationaal park Schelde-Durme meegenomen als te onderzoeken uitbreidingsgebied.

In het kader van de Nacht van de Duisternis werden op 9 oktober 2021 twee avondwandelingen voor gezinnen en een nachtwandeling georganiseerd door North Sea Port, project Moervaartvallei en domein Puyenbroeck.

4.2. GROENAANLEG LANGS DE BEIDE R4’S

ACTIENUMMER:

LEB2

INITIATIEFNEMERS

AWV, De Werkvennootschap

PARTNERS

VLM

OMSCHRIJVING

Realisatie groenbeplanting langs de beide R4’s, zoals beschreven in het raamplan R4 en in het strategisch plan.

STAND VAN ZAKEN

In 2010 is door VLM in opdracht van AWV een leidraad uitgewerkt voor de groenaanplantingen langs de R4 (masterplan groenaanleg R4 West en R4 Oost).

Groenbeplanting werd uitgevoerd in de winter 2012-2013 aan het ovaal van Wippelgem, Skaldenstraat en langs het fietspad langs de R4 West vanaf de fietsersbrug tot Rieme (aanplant eiken). Bij de realisatie van het Complex Langerbruggestraat (Oostakker) en het aansluitingscomplex Rieme-noord werden groenaanplantingen uitgevoerd.

PLANNING

Binnen het project R4WO wordt een nieuw landschapsplan uitgewerkt. Hierbij worden voorstellen uitgewerkt voor groenbeplanting langsheen de R4 West en Oost waar het consortium Bravo4 dat de werken uiteindelijk zal ontwerpen en uitvoeren (zie actie 3.1) verder mee aan de slag kan.

4.3. AANDACHT VOOR BEELDKWALITEIT, LANDSCHAP EN ERFGOED

ACTIENUMMER:

LEB5, LEB 8

INITIATIEFNEMERS

allen

PARTNERS

allen

OMSCHRIJVING

Aandacht voor beeldkwaliteit, landschap en erfgoed wordt meegenomen bij nieuwe ontwikkelingen in de Gentse Kanaalzone

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Overleg naar aanleiding van opmaak inrichtingsplannen economische zones (zie actie 1.4. en 1.7.) en koppelingsgebieden (zie actie 2.6.).

4.4. REALISATIE GROEN RAAMWERK

ACTIENUMMER:

LEB10

INITIATIEFNEMERS

North Sea Port

PARTNERS

de stad Gent, de gemeente Evergem, de gemeente Zelzate, de provincie Oost-Vlaanderen, het Vlaams gewest, Vegho-VOKA, bedrijven,…

OMSCHRIJVING

De realisatie en de versterking van het groen raamwerk heeft tot doel het verbeteren van de landschappelijke kwaliteit van het havengebied en het creëren van verbindingen met ecologische basiskwaliteit. Het is een vrijwillig initiatief en geen wettelijke verplichting.

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Ondertekening van het convenant groen raamwerk door alle partners op 7 juni 2010. De werkgroep groen raamwerk staat in voor de uitvoering.

Met middelen van het Interregproject Grenzeloze Kanaalzone werden in 2012-2013 3 pilootprojecten gerealiseerd. De aanplanting van een bomen- en struikengordel langs de meer dan 7 kilometer lange havenweg rondom het Kluizendok is qua omvang het grootste project. Het tweede voorbeeldproject omvat de beplanting van restzones op het bedrijventerrein Moervaart-Zuid.

Het derde project is de aanplanting van struiken en bomen aan de hoofdingang van Volvo Car Gent aan de John Kennedylaan.

Een aantal bedrijven, waaronder Volvo Car Gent, CBR en Total, werken op vrijwillige basis mee aan de realisatie van het groen raamwerk. In 2017 werd via de nieuwsbrief een oproep gelanceerd naar andere bedrijven die willen meewerken.

Sinds de ondertekening van het convenant en het opmaken van het bijhorend kaartmateriaal is er in de zeer dynamische havenomgeving veel gewijzigd.

In 2020 werd de aanzet gegeven om de potentiekaart te actualiseren. In 2021 wordt verder werk gemaakt van een geactualiseerde kaart met nieuwe inrichtingsvoorstellen. In 2022 zal met alle betrokken partners gewerkt worden aan een nieuwe consensus over de geactualiseerde kaart met nieuwe potenties voor realisaties.

4.5. OVERLEG WINDTURBINES GENTSE KANAALZONE

INITIATIEFNEMERS

North Sea Port voor specifieke bedrijvenzones en/of aanvragen, Projectbureau Gentse Kanaalzone voor globale aanpak

PARTNERS

RV, Evergem, Stad Gent, Zelzate, provincie,…

OMSCHRIJVING

Overleg rond verdere aanpak en communicatie over windturbineprojecten in de Gentse Kanaalzone zowel per bedrijvenzone of in kader van een specifieke vergunningsaanvraag.

STAND VAN ZAKEN

Anno 2020 zijn er ongeveer 50 windmolens binnen het zeehavengebied gerealiseerd.

Daarnaast zijn een 25-tal bijkomende windturbines vergund maar nog niet gerealiseerd.

Tot slot zijn staan er ook nog nieuwe aanvragen op stapel.

PLANNING

Omwille van de problematische vergunningstrajecten voor nieuwe windturbines in het verleden is binnen het bestuurlijk overleg in consensus met alle partners beslist om de windwerkgroep van destijds opnieuw te reactiveren.

Bedoeling van deze vernieuwde windwerkgroep is om op een kwalitatieve en gedragen manier wonen, werk en klimaat met elkaar te verzoenen.

De doelstellingen zijn dubbel:

1. Komen tot een beter overzicht, meer onderlinge afstemming en overleg (interne lijn)
2. Streven naar een beter draagvlak en betrokkenheid met de omliggende bewoners en bedrijven(externe lijn).

In de periode 2019- 2021 werd gewerkt in volgende getrapte werkwijze:

1. Bilateraal overleg met de operatoren afzonderlijk
2. Veelvuldig overleg met windwerkgroep (alle beleidsniveaus en North Sea Port)
3. Blia windwerkgroep – bevoorrechte getuigen
4. Bila windwerkgroep - operatoren
5. Tweede en derde plenaire sessie met windwerkgroep – bevoorrechte getuigen en windwerkgroep – operatoren.

In 2022 streven we ernaar om in overleg met alle partijen te komen tot een akkoord over een draaiboek voor draagvlakcreatie, dit onder voorzitterschap van de gouverneur.

Hiermee trachten we invulling te geven aan de ambities van het huidige Vlaams regeerakkoord inzake verduurzaming d.m.v. windturbines.

4.6. UITVOERING LICHTPLAN GENTSE KANAALZONE

ACTIENUMMER:

LEB. 14

INITIATIEFNEMERS

Projectbureau, Stad Gent, gemeente Evergem, gemeente Zelzate, Havenbedrijf, VOKA/Vegho

PARTNERS

Fluvius, Infrax, VLM, AMT, AWV, …

OMSCHRIJVING

Uitvoeren van het lichtplan voor de kanaalzone, met als doel rationeel energieverbruik te stimuleren, lichtvervuiling tegen te gaan en het landschappelijk beeld van de haven ‘s nachts op te waarderen

STAND VAN ZAKEN

In de periode 2012-2015 werd het lichtplan Gentse kanaalzone opgemaakt en voorgelegd aan North Sea Port, de stad Gent, de gemeente Evergem, de gemeente Zelzate en de provincie Oost-Vlaanderen.

PLANNING

Volgens het Lichtplan Gentse kanaalzone 2015 is de Kanaalzone verdeeld in 9 zones. De bedoeling is om in de toekomst alle OV in het Gentse Havengebied te gaan ver’led’den. Vervolgens kunnen de bedrijven worden aangesproken en aangemoedigd i.f.v. een duurzame private buitenverlichting.

Bij de aanleg van nieuwe infrastructuur of bij de vernieuwing van infrastructuur in het kanaalzonegebied worden de principes van het lichtplan Gentse kanaalzone toegepast. Op vraag komt elk jaar de begeleidingscommissie onder leiding van het projectbureau Gentse kanaalzone bijeen om aan verdere kennisuitwisseling te doen en de uitvoering van het lichtplan op te volgen. In eerste instantie wordt ingezet op de modernisering van de openbare verlichting. Daarom wordt eerst gefocust op uitvoering van projecten met openbare verlichting (OV) in LED. Ondertussen zijn er enkele projecten uitgevoerd met LED met name in het Skaldenpark. Vervangen van de verlichting levert 40% besparing op. De verdere uitrol voor Skaldenpark wordt verder voorzien voor 2020.

In een tweede fase willen we werken aan sensibilisering om ook in de industriezones over te schakelen naar energiezuinigere verlichting.

HUMBAUR
HIER MEET
DE VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ
DE LUCHTKWALITEIT
Geïnteresseerd in de resultaten? Surf naar www.vmm.be
Heb je vragen? Bel 1700 of info@vmm.be
VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ
www.vmm.be

5. Acties voor de verhoging van de milieukwaliteiten

5.1. VASTSTELLING VAN DE HINDEROMVANG VAN GEURHINDERLIJKE BEDRIJVEN MET ZO NODIG OPMAAK GEURBESTRIJDINGSPLAN

ACTIENUMMER:

M4, M6.1 en M7.2, M7.4 en M7.5

INITIATIEFNEMERS

Omgevingsinspectie (handhaving), stad Gent (onderzoek), projectbureau Gentse Kanaalzone (communicatie)

PARTNERS

Omwonenden, bedrijven

OMSCHRIJVING

Remediëren van hinder na de identificatie van geurhinderlijke bedrijven en de vaststelling van de hinderomvang in een geuronderzoek. Dit door het stimuleren van alternatieve productieprocessen binnen de verantwoordelijke bedrijven en door gerichte regelgeving van de overheid op het vlak van milieu en ruimtelijke ordening

STAND VAN ZAKEN

- In het verleden zijn door de stad Gent de geurhinderlijke bedrijven en hun hinderomvang in beeld gebracht voor de regio's Muide-Meulestede en Oostakker-Mendonk-Desteldonk. Omgevingsinspectie werkt hier sindsdien op verder.
- Momenteel wordt de geurhinder bedrijf per bedrijf bekeken, zowel bij de vergunningsverlening (opleggen van geuronderzoeken via bijzondere voorwaarden, oprichting opvolgingscommissies) als bij de handhaving.
- Een bedrijf aan het Kluizendok dat geurhinder veroorzaakt wordt nauw opgevolgd. Er werd een begeleidingscommissie opgericht die de uitvoering van de bijzondere voorwaarden uit de milieuvergunning opvolgt. De uitvoering van een aantal maatregelen, waaronder de bouw van een hogere schouw en het afsluiten van de bedrijfsruimte, hebben tot een merkbare verbetering geleid.
- Bij de evaluatie van de klachten uit 2018 werd een hoog aantal klachten uit Rieme vastgesteld. Het betreft klachten over hoofdzakelijk stof- en geluidshinder. Volgend op de uitgevoerde hinderenquête loopt er een studie in Rieme voor fijn stofneerslag,. In de periode tussen **12/12/2018 - 16/01/2020** werden metingen uitgevoerd op volgende polluenten:
    - fijn stof
    - stikstofoxiden
    - Zwaveldioxide
    - vluchtige organische stoffen
    - polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAKs)
- Volgend op deze meetcampagne werd beslist om deze op één van de 2 meetpunten verder te zetten in 2021, met name deze gelegen nabij Rieme.

PLANNING

Verdere acties in 2020 via regulier beleid (vergunningverlening, Omgevingsinspectie, opvolgingscommissies, …) en via communicatie met bedrijven.

In februari 2021 werd in de commissie van de Gemeente Evergem een toelichting gegeven bij de voorlopige resultaten van de mobiele meetcampagne van Rieme.

Voor 2022 wordt er gekeken of er een fysieke bijeenkomst kan worden georganiseerd (allicht in het najaar) waarbij de resultaten van de. 2020 en 2021 aan de omwonenden zullen worden toegelicht door de onderzoekers, met name Afdeling Lucht van de VMM (Vlaamse Milieumaatschappij).

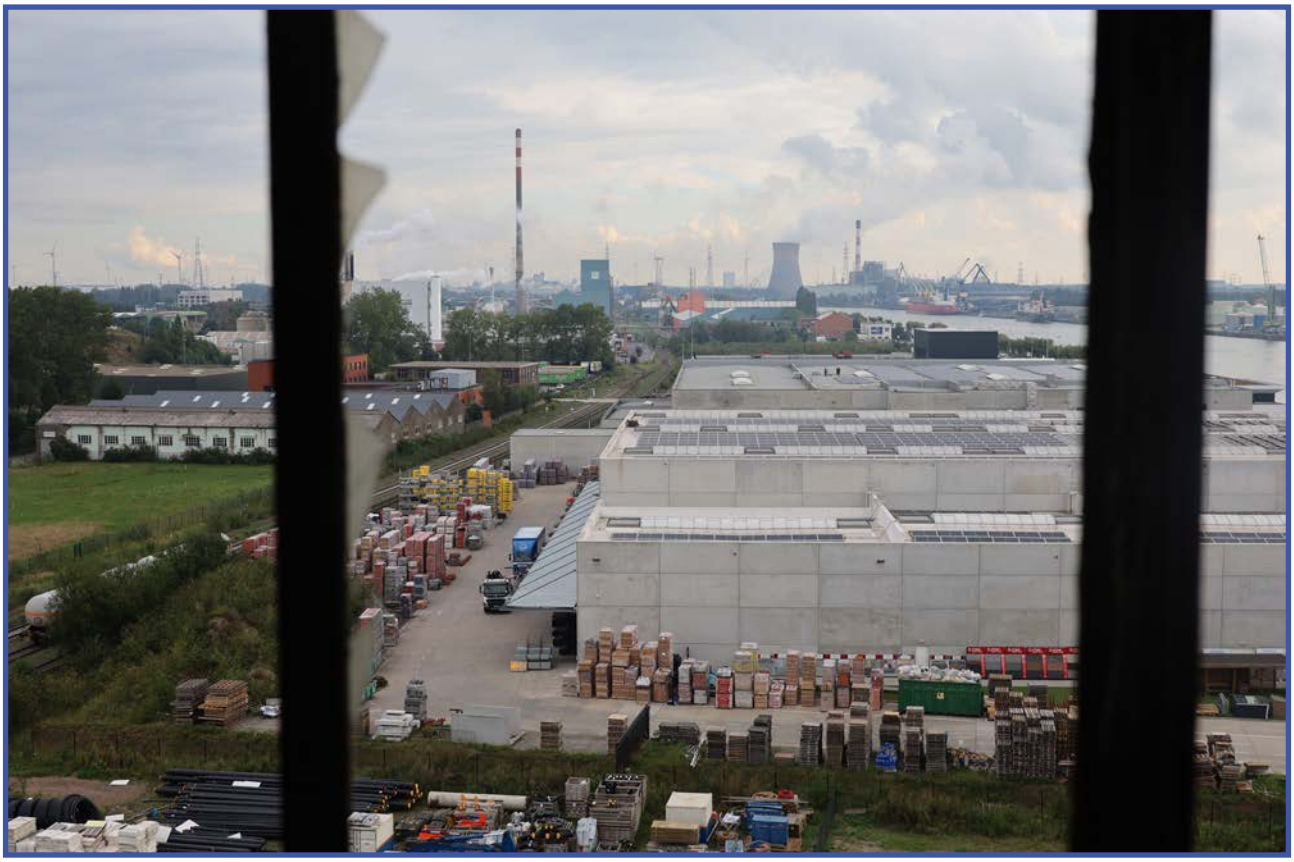

5.2. MILIEUTOETS VOOR NIEUWE BEDRIJVEN

ACTIENUMMER:

M5

INITIATIEFNEMERS

Havenbedrijf

OMSCHRIJVING

Het uitwerken van een informatief instrument ‘milieutoets’ dat, aanvullend op de overige – eerder socio-economische – locatiecriteria, milieu- en hindergerelateerde informatie verschaft met het oog op een optimale inplanting van toekomstige activiteiten binnen het zeehavengebied.

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Het instrument milieutoets wordt door het North Sea Port toegepast in het kader van het concessiebeleid. Dit gebeurt bij de start van elke nieuwe commerciële opportuniteit, daarbij worden de randvoorwaarden vanuit milieuoogpunt alsook de mogelijke hinderaspecten en mogelijke aspecten ter optimalisatie door clustering in beeld gebracht.

5.3. OPVOLGING VAN WERKING MILIEUKLACHTENMELDPUNT IN DE KANAALZONE

ACTIENUMMER:

M6.4

INITIATIEFNEMERS

Projectbureau Gentse Kanaalzone

PARTNERS

Gemeenten Evergem, Zelzate, stad Gent, North Sea Port en Afdeling Omgevingsinspectie

OMSCHRIJVING

A. De evaluatie van het milieuklachtenmeldpunt voor bewoners van de kanaalzone.

B. Communicatie over de werking van het milieuklachtenmeldpunt teneinde de bekendheid te verhogen

PLANNING

Intussen wordt gewerkt binnen de krijtlijnen van de een nieuwe overeenkomst voor de periode 2020-2025.

Jaarlijks worden de klachten die via milieuklachtenmeldpunt

Zo monitoren we de evolutie van de klachtenstroom, de oorzaak en het gevolg dat aan de klachten werd gegeven en kunnen desgewenst gerichte maatregelen worden genomen.

5.4. OPMAAK ACTIEPLAN FIJN STOF EN NO2 VOOR GENT EN DE GENTSE KANAALZONE

ACTIENUMMER:

M1

INITIATIEFNEMERS

dOMG Afdeling EKG (Energie, Klimaat en Groene Economie, team lucht) (> vanaf 2021 VMM)

PARTNERS

North Sea Port, Evergem, Zelzate en stad Gent, VMM, provincie, dOMG Afdeling handhaving, dMOW: W&Z, AWV en VOKA

OMSCHRIJVING

De Gentse Kanaalzone en de agglomeratie Gent zijn zones met verhoogde concentraties voor fijn stof en NO2. In 2016 werd daarom een actieplan opgemaakt met een set haalbare én effectieve maatregelen, die billijk verdeeld worden over de betrokken sectoren en doelgroepen

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Op 13 juli 2016 werd het Actieplan fijn stof en NO2 voor de agglomeratie Gent en de Gentse kanaalzone, ondertekend door alle betrokken partijen. De opmaak en opvolging van dit plan gebeurt onder leiding van een stuurgroep die jaarlijks 1 à 2 keer samenkomt. In 2019 werd een tussentijds “Voortgangsrapport 2018” opgemaakt en gepubliceerd met een stand van zaken voor wat betreft de evolutie van de luchtkwaliteit en de emissies, de uitvoering van de verschillende acties en de eraan gekoppelde indicatoren. In 2021 werd de “Eindrapportering 2020” opgesteld die eveneens op de website zal te vinden zijn.

Het luchtkwaliteitsplan Gent is een actieplan om de luchtkwaliteit in Gent en omgeving verder te verbeteren. Volgende documenten kunnen worden teruggevonden op https://omgeving.vlaanderen.be/luchtkwaliteits-plan-gent:

- Definitief actieplan luchtkwaliteit agglomeratie Gent (5.06 MB)
- Voortgangsrapport: Actieplan fijn stof en stikstofdioxide voor agglomeratie Gent en Gentse Kanaalzone (2016 – 2020) (2.38 MB)
- Presentatie luchtactieplan (2.01 MB)

5.5. UITVOEREN BRONGERICHTE MAATREGELEN TEGEN GELUIDSHINDER VAN WEG- EN TREINVERKEER AAN WOONKERNEN

ACTIENUMMER:

M9

INITIATIEFNEMERS

AWV (wegverkeer), AMT (L55 Gent-Zelzate)

PARTNERS

Gemeenten Evergem, Zelzate, stad Gent,

OMSCHRIJVING

Uitvoeren van milderende maatregelen inzake geluidshinder door weg- en treinverkeer.

STAND VAN ZAKEN

- Landschappelijke inkleding en geluidsbuffering L55 Gent-Zelzate is uitgevoerd in respectievelijk 2010 en 2009;
- Opmaak van geluidsbelastingskaarten voor R4 Oost en R4 West (Ringvaart tot Elslo) in het kader van de Europese richtlijn omgevingslawaai via modelleringen en opmaak actieplan; Oostakker (van Eurosilo tot Langerbruggestraat) behoort tot de top 5 binnen Oost-Vlaanderen
- Opmaak masterplan voor de R4 Oost en West: hierin worden voorstellen gedaan naar beplanting en geluidsbuffering die opgenomen zullen worden in bestekken bij heraanleg van de knooppunten.
    - Geluidsschermen langs R4 kant Evergem (van Langerbruggestraat tot 300m voorbij Elslo) zijn einde 2014- begin 2015 geplaatst
    - Studie rond landsschappelijke inkleding en geluidsbuffering R4 te Oostakker en Sint-Kruis-Winkel is opgeleverd.

PLANNING

- Uitvoering geluidsbuffering in Oostakkerdorp na aanleg Hollands complex Oostakker, geluidsbuffering St-Kruis-Winkel en Rieme, wordt mee opgenomen in de PPS constructie voor de volledige ombouw van de R4 (zie actie 3.1 rond herinrichting R4 Oost en West).

5.6. DUURZAAM BEDRIJVENTERREINMANAGEMENT

ACTIENUMMER:

M9

INITIATIEFNEMERS

VOKA-VeGHO i.s.m. North Sea Port

PARTNERS

Bedrijven, Havenbedrijf

OMSCHRIJVING

Uitwerking duurzaam bedrijventerreinmanagement voor de bedrijven in de Gentse Kanaalzone

STAND VAN ZAKEN

Bedrijventerreinmanagement is een vast onderdeel van de werking van VOKA-VeGHO. Aanvankelijk gestart met het Skaldenpark, is het duurzaam bedrijventerreinmanagement uitgebreid tot de volledige Gentse kanaalzone. Zo worden regelmatige bijeenkomsten georganiseerd met de bedrijven uit een deelgebied van de Gentse haven (rond (duurzame) mobiliteit, veiligheid, energietransitie, milieu en digitalisering…)

PLANNING

VOKA-VeGHO zet het bedrijventerreinmanagement verder als vast onderdeel van haar werking.

5.7. OPVOLGING VERGELIJKEND GEZONDHEIDSONDERZOEK VOOR VERSCHILLENDE REGIO'S IN VLAANDEREN, WAARONDER DE GENTSE KANAALZONE

ACTIENUMMER:

M3

INITIATIEFNEMERS

Steunpunt Milieu en Gezondheid

PARTNERS

Gemeenten Evergem, Gent, Zelzate, Wachtebeke, , Havenbedrijf, Vlaamse overheid medisch milieukundigen, LOGO's, groepspraktijken

OMSCHRIJVING

Onderzoek naar de invloed en risico's van milieuvervuiling op de gezondheid in de Gentse kanaalzone

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Onderzoek 1ste generatie

In het verleden gebeurde er een onderzoek naar de invloed en risico's van milieuvervuiling op de gezondheid in de Gentse kanaalzone. Het onderzoek werd uitgevoerd aan de hand van een biomonitoring bij drie verschillende leeftijdsgroepen (pasgeborenen, adolescenten en volwassenen).

Onderzoek 2de generatie

De Gentse Kanaalzone verdiende volgens het steunpunt prioriteit voor een vervolgonderzoek, maar werd omwille van de complexiteit van het onderzoek (zowel de geografische ligging als de diversiteit aan bronnen, polluenten en industrietakken) iets lager geplaatst voor Steunpuntonderzoek dan de andere 4 hotspots in Vlaanderen. Gezien de vastgelegde timing van het Steunpunt Milieu en Gezondheid (2007-2011) en de praktische haalbaarheid van het budget werd er geen 2de meetcampagne in deze regio uitgevoerd.

Onderzoek 3de generatie

- In 2012 is gestart met de voorbereiding van het 3de generatie biomonitoringsonderzoek in de Gentse Kanaalzone. Centraal staat de vraag of "wonen in de Gentse kanaalzone een impact heeft op de gezondheid". Jongeren werden in het voorjaar van 2013 persoonlijk uitgenodigd om deel te nemen aan de studie. De onderzoekers maten milieuvervuilende stoffen en mogelijke effecten in bloed-, urine- en ademstalen. Ook kregen de deelnemers een vragenlijst en werd een computertest afgenomen. Effectief aantal deelnemers: 395 jongeren. De communicatie over de resultaten vond plaats begin 2015.
- In 2015 werd gestart met de opmaak van het faseplan (verdere interpretatie en beleidsvertaling naar concrete acties). In 2016 is beslist een redactieraad op te richten die artikels opmaakt en verspreid onder de overheden in kanaalzone om kennis en info over de problematiek te verspreiden.

Het eindrapport van het faseplan kan u hier terugvinden: https://omgeving.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/Rapport_fase_II_faseplan_Gentse_kanaalzone.pdf.

De onderzoeken door het steunpunt milieu en gezondheid werden afgerond.

6. ACTIES INZAKE RECREATIE & PARTICIPATIE

6.1. INRICHTING EN OPWAARDERING JACHTHAVEN LANGERBRUGGE-EILAND

ACTIENUMMER:

R3

INITIATIEFNEMERS

Projectbureau Gentse kanaalzone

PARTNERS

Provincie Oost-Vlaanderen, AMT, North Sea Port, gemeente Evergem, stad Gent, jachtclubs, naastliggende bedrijven…

OMSCHRIJVING

Het uitwerken van een inrichtingsplan en concrete maatregelen op basis van de structuurschets met de visie en de principes voor de herbestemming en de inrichting van bijkomende jachthaveninfrastructuur op het Langerbrugge-eiland. De visie en structuurschets is verwerkt in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan *“afbakening zeehavengebied Gent”.*

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

Onder leiding van de projectcoördinator werden in de voorbije jaren een aantal alternatieve scenario’s ter ontsluiting van het Langerbrugge-eiland en het veer verder onderzocht. Bedoeling hiervan is om de noordelijke kop van het eiland te herstructureren met mogelijke scheiding tussen economisch verkeer en lokaal bestemmingsverkeer voor de kleine woonkorrel en bijhorende jachthaven. Op die manier kan de bestaande brug worden ontlast en kan de nodige dringende renovatie in gang worden gestoken.

Via de herstructurering kunnen ook een aantal optimalisaties ontstaan voor de diverse betrokken bedrijven zodat er een betere benutting kan gebeuren van de economische ruimte met bijzondere potentie voor co-siting binnen het havenecosysteem.

6.2. INITIATIEVEN ROND PROMOTIE FIETSEN IN EN ROND DE KANAALZONE

ACTIENUMMER:

R4

INITIATIEFNEMERS

Projectbureau Gentse Kanaalzone

PARTNERS

Toerisme Meetjesland

OMSCHRIJVING

Het uitwerken van een aantal lussen doorheen de kanaalzone en omgeving voor fietsers met de bedoeling het havengebied een grotere bekendheid te geven en het imago van het gebied te versterken.

STAND VAN ZAKEN

PLANNING

In 2021 een nieuwe recreatieve fietskaart opgemaakt om het functioneel en recreatief fietsen in de kanaalzone te promoten. Intussen is hiervan een 2e druk uitgegeven waardoor reeds 4.000 kaarten in handig zakformaat werden verspreid in en rond de Kanaalzone. Via nieuwe kanalen zoals de route-app Route You kan je het traject ook via smartphone opladen.

Volgend op dit initiatief werd het projectbureau gecontacteerd door Toerisme Oost-Vlaanderen (toerisme Meetjesland) om een Leader Projectaanvraag mee te ondersteunen.

Doel is om via een toeristische insteek de gemeenschappen te laten floreren in het hoog dynamische en contrastrijke gebied van wat we in dit project ‘de Stadsrand’ wordt genoemd (Zelzate, Evergem en deel Lievegem). Opzet is dit gebied met eigen troeven en toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht uit te bouwen in co-creatie met alle actoren. Recreatieve verbindingen (netwerken, fiets- of wandelroutes) zorgen voor de fysieke connectie en toegankelijkheid.

6.3. INITIATIEF TOT DE HERLOKALISATIE VOETBALTERREINEN F.C. SINT-KRUIS-WINKEL

ACTIENUMMER:

INITIATIEFNEMERS

Stad Gent (Sportdienst, Dienst Stedenbouw & Ruimtelijke Planning, Dienst Vastgoed en Groendienst) en FARYS (realisatie)

PARTNERS

FC Sint-Kruis-Winkel, bewonersgroep Sint-Kruis-Winkel, ArcelorMittal Gent VLM, Afdeling Maritieme Toegang , North Sea Port,…

OMSCHRIJVING

Omwille van de uitbreiding van het bedrijf ArcelorMittal Gent is het noodzakelijk gebleken een nieuwe locatie voor de voetbalterreinen van F.C. Sint-Kruis-Winkel te zoeken.

STAND VAN ZAKEN

De stedenbouwkundige vergunning uit 2016 blijkt door ingrijpend archeologisch onderzoek niet onmiddellijk realiseerbaar. In afwachting van dit archeologisch onderzoek werd in 2018 een aangepast inplantingsplan opgemaakt waarbij alvast 1 voetbalveld, een deel van de parking en een tijdelijke voetbalaccommodatie mogelijk wordt. In 2019 is hiervoor een omgevingsvergunning aangevraagd en verkregen. In de zomer van 2019 is gestart met de aanleg van de tijdelijke voetbalaccomodatie. Sinds het voorjaar 2020 vormt deze nieuwe accommodatie aan de Barkstraat de nieuwe thuisbasis.

PLANNING

De Stad Gent (Groendienst) onderzoekt het verder opladen van de site door installatie van een speeltuin in combinatie met fitnesstoestellen (type street work out).

6.4. WIJKBUDGET STAD GENT

OMSCHRIJVING

Met het oogmerk om Gentenaren mee hun wijk te laten maken bestaat er het Wijkbudget van de Stad Gent. In 2021 haalden in totaal 56 projecten verdeeld over 11 wijken de eindmeet, goed voor 2,4 miljoen euro

In de Kanaaldorpen en -zone werden drie projecten geselecteerd.

Eind 2020 werden 30 ideeën ingediend. Die rijke oogst vertaalde zich in 3 stevige plannen in 2021:

- ‘Onder de toren’ zoeken naar een zinvol gebruik van de kerk van Sint-Kruis-Winkel door de bewoners. Ontmoeting en verbinding binnen.
- ‘Ontmoetingscluster Bark’ bredere invulling van de sportsite aan de voetbal (Barkstraat). Ontmoeting en verbinding buiten.
    - inrichten hondenlosloopweide
    - inrichten ontmoetingstuin/samentuin/pluktuin
    - openen, verfraaien trage wegen
    - ontmoetingsplaats voor kinderen, jongeren
- ‘Verkeersveilige Kanaaldorpen’ inventariseren van onveilige punten en samen zoeken naar mogelijke oplossingen.

www.wijkbudget.gent is de plaats waar alle informatie gebundeld staat.

De vzw bark.gent verenigd deze projecten en staat open voor andere initiatieven in de Gentse Kanaaldorpen. De krachten worden gebundeld en de middelen worden samen beheerd. (18) bark.gent vzw | Facebook

STAND VAN ZAKEN

- Opening Buyzewegel te Sint-Kruis-Winkel (4 ideeën om een verbinding tussen het dorp naar de Moervaart te realiseren
- Overeenkomst nevenbestemming kerk Sint-Kruis-Winkel

UNITED PETFOOD

7. VOORWAARDEN-SCHEPPENDE ACTIES

7.1. OPVOLGING UITVOERING STRATEGISCH PLAN EN GEWESTELIJK RUIMTELIJK UITVOERINGSPLAN “AFBAKENING ZEEHAVENGEBIED GENT”

INITIATIEFNEMERS

Projectbureau Gentse Kanaalzone

PARTNERS

North Sea Port, AWV, VLM, AMT, stad Gent, gemeente Evergem, gemeente Zelzate…

OMSCHRIJVING

De opvolging van de uitvoering van het strategisch plan Gentse Kanaalzone en van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

STAND VAN ZAKEN

In 2020 worden aan de hand van gesprekken en workshops de toekomstperspectieven voor het komende decennium bepaald.

PLANNING

Tijdens de vergaderingen van de kerngroep wordt de uitvoering van de afgesproken acties opgevolgd.

SANYO

8. Acties rond grensoverschrijdende samenwerking, communicatie en draagvlakvorming

8.1. NORTH SEA PORT DISTRICT

OMSCHRIJVING

Op 1 december 2021 werd de **BGTS North Sea Port District** opgericht, een belangrijke stap in het engagement van de acht partnerbesturen om gezamenlijk grensoverschrijdend structureel samen te werken. BGTS staat voor Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking en heeft rechtspersoonlijkheid.

In het kader van de verdiepingsoefening van de concept werkagenda North Sea Port District waartoe in 2020 besloten was is in 2021 een Ontwikkelkader voor het gebied vastgesteld en zijn vier demoprojecten geselecteerd waar concreet mee aan de slag wordt gegaan.

Het **ontwikkelkader** werd opgesteld door PosadMaxwan en geeft het raamwerk voor het gebied waarrond de komende jaren binnen het District kan samengewerkt worden. Het geeft een overzicht van de kansen en opgaves die in het District spelen, analyseert waar deze ruimtelijk samenkomen en formuleert een aantal ontwikkelsporen die toelaten om kansen geïntegreerd op te nemen. Het regionale ontwikkelkader vormt een overkoepelende kapstok voor de huidige en toekomstige initiatieven in het District.

North Sea Port District gaat aan de slag met **vier demoprojecten** om zo de overstap te maken van praten en denken naar concrete uitvoering. De vier demoprojecten zijn:

1. Energiewijk:

De schaal van de wijk heeft veel potentieel om het energievraagstuk te organiseren. Op deze schaal kan een energiecoöperatie opgezet worden, kunnen collectief zonnepanelen aangekocht/geplaatst worden, kan een warmtenet uitgerold worden en een wijkbatterij geïnstalleerd worden. De wijk is ook een interessante schaal om de renovatie-opgave op te pakken en slimme koppelkansen te maken. Het District heeft hiervoor een groot potentieel omdat vele kernen vlak bij de haven of andere industriegebieden gelegen zijn.

2. Koppelingsgebieden+ en gezondheidsactieplan

De groene omgeving rondom het havengebied heeft een groot potentieel om de negatieve effecten van de haven te bufferen en de leefbaarheid van de kernen in het havengebied te vergroten. Het is immers belangrijk om een positief verhaal rond gezondheid op te bouwen in de gecontesteerde omgeving van de haven. Daarnaast helpen de koppelingsgebieden om de verbinding te realiseren tussen haven en woongebied. Gezonde koppelingsgebieden+ biedt een uitgelezen kans om een kennisuitwisselingstraject op te zetten tussen Nederland en Vlaanderen. Aan Vlaamse zijde zijn er immers reeds 16 koppelingsgebieden gepland (waarvan momenteel de helft is afgewerkt) die als zachte overgangszone functioneren in de Gentse Kanaalzone. Aan Nederlandse zijde zet het Landschapsuitvoeringsplan voor de Zeeuws-Vlaamse kanaalzone eerste stappen in het verwezenlijken van bufferingrepen. Er is nood aan een actieplan dat de bufferkansen onderzoekt voor het hele District in een landschappelijke visie. Door de krachten te bundelen en te leren van elkaar kunnen de koppelingsgebieden verrijkt worden en een grensoverschrijdend antwoord bieden aan de verschillende compensatieplannen.

3. Cultuur van het District

Cultuur is een middel om het grensoverschrijdend karakter van het District op een andere manier naar voren te brengen. Cultuur kan een manier zijn om de mentale verbinding over de grenzen heen te bevorderen en het District meer op de kaart zetten. Het District is reeds rijk aan verschillende plekken die ingezet kunnen worden in een cultureel en recreatief netwerk. Ten eerste heeft het District een rijke geschiedenis en op vele plekken zijn musea of erfgoedgebouwen. Een sterkere samenhang en

uitwisseling tussen deze plekken zou de culturele en mentale verbinding over het District versterken. Ten tweede zijn er nieuwe innovatieve initiatieven die interessant zijn om aan het breder publiek te tonen. Ten derde is cultuur een middel om aan ‘prefiguratie’ te doen: het verbeelden van de mogelijke toekomst via kunst, testopstellingen… Het kan een manier zijn om de verschillende doelen van het District tastbaar te maken voor haar gebruikers en bewoners. Tenslotte is het een plek waar aan cultuureducatie en -creatie wordt gedaan, zowel professioneel als recreatief. De economische toegevoegde waarde mag niet worden onderschat. Het communiceren over en stimuleren van deze activiteiten (de haven meer actief in de kijker plaatsen, het North Sea Port District Festival 2023 of de ambitie van Gent om in 2030 cultuurhoofdstad Europa te worden) creëert een breder draagvlak.

4. Verstedelijkings- en mobiliteitsvisie

Dit demo-project houdt de lancering van een grensoverschrijdende visie of strategie in die de koppelkansen onderzoekt tussen de woonomgeving en vervoersinfrastructuur. Een eerste stap in het verwezenlijken van deze visie is het versterken van het openbaar vervoer over de grenzen heen, van Vlissingen tot Gent. De arbeidsmarkt, woningmarkt en voorzieningenaanbod moeten meer als 1 geheel gaan functioneren (‘daily urban system’), en hiervoor is mobiliteit één van de belangrijkste aspecten en werkt het als een hefboom om vele andere doelen te bereiken. Na de opmaak van de visie is het belangrijk om gerichte projecten te lanceren die concepten uittesten zoals een mobihub of een nieuwe wateroversteek. Deze laatste zet bijvoorbeeld in op het overbruggen van de barrière van het kanaal en de Westerschelde en koppelt hier voorzieningen aan.

8.2. GESTRUCTUREERDE OPEN DIALOOG EN PERMANENT OVERLEG MET BELANGHEBBENDEN

ACTIENUMMER:

V2, V3 en V4

INITIATIEFNEMERS

Projectbureau Gentse Kanaalzone

PARTNERS

Stuurgroep Netwerk Gentse Kanaalzone

OMSCHRIJVING

Het Projectbureau verzorgt een gestructureerde open dialoog met de buurtbewoners, de betrokken verenigingen, het middenveld, de overheden en de bedrijven uit de Gentse Kanaalzone over de leefmilieuproblematiek.

STAND VAN ZAKEN

- Het in stand houden en verbeteren van het forum voor bewoners in de vorm van de bewonersgroepen en de vergadering van de bevoorrechte getuigen.
- Sinds 2002 is een meldpunt voor milieuklachten opgericht dat alle dagen, gratis en 24 uur op 24 te bereiken is.
- Opname van vertegenwoordiger bewoners in de planbegeleidingsgroep die is opgericht voor de inrichting van de koppelingsgebieden in de Gentse Kanaalzone sinds 2006.

PLANNING

- Permanent overleg tussen het Projectbureau en de voorzitters van de bewonersgroepen (overleg van de bevoorrechte getuigen). Op vraag van de voorzitters het organiseren van een bewonersgroepvergadering.
- Infomomenten rond actuele onderwerpen
- Verdere opvolging en evaluatie milieuklachtenmeldpunt.

8.3. ACTIES ROND DE BEKENDMAKING VAN HET PROJECT GENTSE KANAALZONE EN ROND DE UITVOERING OP HET TERREIN

ACTIENUMMER:

LEB5, LEB16, V2, V3 en V4

INITIATIEFNEMERS

Projectbureau Gentse Kanaalzone

OMSCHRIJVING

Communicatie over het Project Gentse Kanaalzone heeft tot doel er voor te zorgen dat gekend is waarvoor het Project staat en dat de acties van het Project worden opgemerkt. De communicatie over het Project zorgt er voor dat draagvlak voor acties wordt verkregen.

STAND VAN ZAKEN

In 2020 werden twee nieuwsbrievenuitgegeven en verspreid op grote schaal bij de directe omwonenden (oplage 33.500 exemplaren)

Naast diverse berichten op onze facebookpagina werd de website ook geactualiseerd .

In 2021 hebben we een fietskaart met 75km verrassend fietsplezier.uitgebracht.

PLANNING

Naast diverse kleinschalige events plannen we opnieuw de uitgave van twee nieuwsbrieven op een oplage van 35.000 exemplaren om ruim te verspreiden onder de directe omwonenden van de haven.

II. FINANCIEEL EN BOEKHOUDKUNDIG VERSLAG 2020

Werking en ondersteuning “Subregionaal Overlegorgaan voor het Gentse zeehavengebied (SRO-Gent)” en “Netwerk Gentse Kanaalzone”

1. INKOMSTEN 2021

partners	op basis van	basisbijdrage / jaar (euro)
Vlaamse overheid	overeenkomst Provincie / Vlaams Gewest werking SRO-Gent (2019 tem 2022)	€ 72.000
stad Gent	samenwerkingsovereenkomst Netwerk Gentse Kanaalzone (2020 tem 2025)	€ 53.615
gemeente Evergem	samenwerkingsovereenkomst Netwerk Gentse Kanaalzone (2020 tem 2025)	€ 13.400
gemeente Zelzate	samenwerkingsovereenkomst Netwerk Gentse Kanaalzone (2020 tem 2025)	€ 8.650
North Sea Port	samenwerkingsovereenkomst Netwerk Gentse Kanaalzone (2020 tem 2025)	€ 13.400
provincie Oost-Vlaanderen	samenwerkingsovereenkomst Netwerk Gentse Kanaalzone (2020 tem 2025)	€ 80.420
TOTAAL beschikbaar gestelde werkingsmiddelen		**€ 241.485**

Het totaal bedrag van de door de verschillende partners beschikbaar gestelde werkingsmiddelen voor het jaar 2021 werd opgenomen in de provinciale begroting van 2022. Deze gelden worden beheerd door de directie Leefmilieu.

2. UITGAVEN 2021

totaal beschikbaar gestelde werkingsmiddelen in euro: € 241 485 (exclusief beheer koppelingsgebieden)

omschrijving	uitgave (euro)
1. Personeelskosten	
projectcoördinator, reisvergoedingen en onkosten	€ 104.965
2. Externe adviesverlening m.b.t. strategisch planproces Gentse Kanaalzone	
externe procesbegeleiding en andere studiekosten	€ 60.763
Studiekosten tijdelijke zuidelijke havenring (inclusief geluidsmodellering door PCM)	€ 9.162
Actualisering Raamplan Fiets	€ 8.352
3. Communicatie	
Nieuwsbrief en andere kosten communicatie	€ 12.630
4. Uitvoering jaarprogramma	
Milieuklachtenmeldpunt	€ 22.143
Beheer koppelingsgebieden en groen raamwerk	€ 93.860
Verzekering vrijwilligers bewonersgroepen	€ 155
TOTAAL Project Gentse Kanaalzone	**€ 312.030**

De extra middelen bovenop de beschikbare werkingsmiddelen 2021 kunnen worden vergoed vanuit de overgedragen niet gebruikte gelden uit voorgaande werkingsjaren. Er wordt immers gewerkt met het principe van een gesloten enveloppe.